

DRAUGAS

PERIODICALS
October 01, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 01, 2004

*****MIXED ADC 606

553 P4 GRATIS

THE LIBRARY OF CONGRESS

EUROPEAN READING ROOM

SERIALS DIVISION

WASHINGTON

DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-30-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 189
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Futbolas Čikagoje: kaip sekasi „Lituanicai“.
Lietuvos moterų krepšinio komanda laimi rungtynes.
Lietuviai, skraidančio disko Europos šalių čempionai.

2 psl.

Nekaltinkime vien kitų.
Politinių vertėjų kliuviny – Bažnyčia.

3 psl.

Kariška daina Europos centre. Kitų žvilgsnių.
Anglų kalbos pamoka.

4 psl.

Priemiesčiuose gyventi nesveikė.

5 psl.

LF tarybos rudens posėdis. J. Bertulio muzikinis palikimas.
Spalis – BALFo mėnuo.
A. Kezio fotografijų paroda Millennium Park, Čikagoje.

6 psl.

Sportas

* Lietuvoje tęsiasi Europos merginų futbolo pirmenybių trečiosios atrankos grupės keturių komandų varžybos. Antrą pergalę iš eilės iškovojo bei vietą kitame varžybų rate užsitikrino Danijos rinktinė, ketvirtadienį Marijampolėje 8:0 įveikusi Lietuvos bendramžes. Tąsias turi ir Prancūzijos rinktinė. Kaune 10:0 sutriuškinusi Azerbaidžano komanda.

* Italijos elitinės vyrų krepšinio lygos čempionatui besirengianti „Benetton“ komanda trečiadienį kontrolinėse rungtynėse išvykoje 61:55 nugalėjo Belgijos čempionę „Spirou Basket“ komandą. 13 taškų nugalėtojams pelnė Ramūnas Šiškauskas, kartu su Marcus Gorie buvę rezultatyviausi svečių gretose. Be to, lietuvius po krepšiais atkovojo 7 kamuolius bei atliko 4 rezultatyvius perdavimus.

* Anglijoje vykstančiame tarptautiniame šachmatininkų turnyre penktojo rato partiją Gediminas Šarauškas pralaimėjo vokiečiui Carsten Gottschlich ir su 2.5 taško tarp 103 dalyvių iš 26-osios vietos nukrito į 45-ąją. Tebepirmauja Šveicarijos didmeistris Viktor Korčnoi. Jis turi 4.5 taško iš 5 galimų.

* JAV WNBA pirmenybių vakarų konferencijos finale iki dviejų pergalių žais Seattle „Storm“ ir Sacramento „Monarchs“ komandos, o Rytų konferencijos nugalėtojas lems New York „Liberty“ ir Connecticut „Sun“ varžybos.

Naujausios žinios

* Vilniaus oro uostą numatoma plėsti, naujo oro uosto statybos – tolimoje perspektyvoje.

* Šiemet konfiskuota šešis kartus daugiau nelegalių piratinių diskų nei pernai.

Valiutų santykis

1 USD – 2.802 LT

1 EUR – 3.452 LT

STT vadovus siūlomas Povilas Malakauskas

P. Malakauskas Eltos nuotr.

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus artimiausiu metu teiks Seimui Povilo Malakausko, dabar — Krašto apsaugos ministerijos sekretoriaus —

kandidatūrą į Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovus.

Sprendimą siūlyti Seimui P. Malakausko kandidatūrą V. Adamkus priėmė po konsultacijų su galimais pretendентаis.

Prezidento pasirinkimą nulėmė didžiulė P. Malakausko vadovybės patirtis, ilgą laiką jis dirbo KAM, taip pat jo sisteminis požiūris į institucijos veiklą, į problemų sprendimą.

„Prezidento nuomone, akivaizdu, kad STT reikalingos reformos. Prezidentas tikisi, kad naujasis vadovas galėtų įdiegti vakarietiškos vadybos metodus, perduoti vakarietiškos vadybos patirtį šios institucijos valdyne“, sakė prezidento patarėjas Rytis Muraška.

Fizikas pagal išsilavinimą, P. Malakauskas krašto apsau-

gos sistemoje dirba nuo 1992 metų.

Pasiūlymą užimti STT direktoriaus pareigas P. Malakauskas gavo iš prezidento ketvirtadienį.

„Tai man buvo truputėlį netikėta“, po pietų su prezidentu sakė P. Malakauskas. Anot jo, STT vadovo postas būtų visiškai naujas iššūkis.

„Tai yra sritis, ne visiškai susijusi su saugumu ir gynyba, bet kaip žmogui, tai būtų labai rimtas iššūkis, tai būtų idomus darbas, nes ši sistema valstybei labai svarbi“, kalbėjo P. Malakauskas.

Jis pažymėjo neturintis patirties kovoje su kyšininkavimu, tačiau nutaręs priimti pasiūlymą, nes galėtų dirbti kaip žmogus, turintis patirtį kuriant krašto apsaugos sistemą, daly-

vavęs NATO bei krašto apsaugos projektuose.

P. Malakauskas teigė nebijantis ant STT kritikos šešėlio.

STT bei jos ligišiolinis vadovas Valentinas Jūnoka keletą pastarųjų mėnesių gyveno „šaltojo karo“ su didele dalimi politikų sąlygomis.

P. Malakauskas sakė, jog apie kadrius pakeitimus STT dar per anksti kalbėti, tačiau pridūrė esąs įsitikinęs, kad gerų specialistų STT, kaip ir kitose institucijose, yra.

P. Malakauskas teigė siekiantis kuo didesnio STT nepriklausomumo nuo politikų.

„Aš prašysiu ir prezidento, ir Seimo, kad tas būtų padaryta. Tik tokiu atveju, kai dirbi nepriklausomai, gali pasiekti rezultatų. Itaka turi būti minimali“, sakė P. Malakauskas.

Vilniaus romai pasipriešino policijos posto įrengimui

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Vilniaus Kirtimų rajone įsikūrusiame taboro kare nepavyko įrengti nuolatinio policijos būdėjimo posto, mat ketvirtadienį popiet atvykusius darbininkus pasitiko įnirusių romų minia.

Pamatę atvykusius savi valdybės atstovus ir atvežamą postą būdėlę, kelios dešimtys romų išplūdo valdininkus ir apmetė juos buteliais. Posto įrengimo darbai buvo sustabdyti.

Policijos postas bei stebėjimo kameros taboro statomos norint efektyviau palaikyti viešąją tvarką bei užkirsti kelią narkotikų platinimui.

I taborą nuvykęs Vilniaus meras Artūras Zuokas sakė, kad nesitiki tokių taboro gyventojų reakcijos.

„Atrodo, kad palietėme jautrią vietą, nes tie, kurie kelia triukšmą, yra nesuinteresuoti, kad taboro būtų saugu“, sakė A. Zuokas.

Čigonų taboro gyventojai protestuoja dėl stebėjimo kamerų ir policijos posto įrengimo taboro teritorijoje. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

Japonija dovanoja milijoną operos ir baletu teatrui

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Japonijos vyriausybė Lietuvos nacionaliniam operos ir baletu teatrui (LNOBT) padovanos daugiau nei 1 mln. litų.

Ketvirtadienį įvyko iškilminga ceremonija, per kurią pasirašyta sutartis tarp Lietuvos ir Japonijos vyriausybių, kurios pagrindu skiriama finansinė parama LNOBT, pranešė Užsienio reikalų ministerija.

Sutartį, kuria Japonijos vyriausybė skiria 1.23 mln. litų LNOBT garso įrangos išsigijimui, pasirašė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis ir Japonijos ambasadorius Lietuva Gotaro Ogawa.

Per ceremoniją užsienio reikalų ministras pasveikino stiprėjančius Lietuvos bei Japonijos

santykius ir padėkojo Japonijos vyriausybei už nuolat teikiamą paramą Lietuvos kultūros įstaigoms, rašoma pranešime.

Tai jau septintoji Japonijos vyriausybės skirta parama Lietuvai. Anksčiau ji skirta Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui, Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai, Orientalistikos centrui.

Per ceremoniją užsienio reikalų ministras pasveikino stiprėjančius Lietuvos bei Japonijos

Parolimpiečius pasitiko gausus būrys gerbėjų

Vilnius, rugsėjo 30 d. (ELTA) — Ketvirtadienį iš Atėnų parolimpinių žaidynių sugrįžusius Lietuvos sportininkus, kurie Atėnuose iškovojo vieną aukso, vieną sidabro ir penkis bronzos apdovanojimus, Vilniaus oro uoste pasitiko gausus būrys artimųjų, žiniasklaidos atstovų bei gerbėjų, neišsigančius lietingo oro.

Geriausieji Atėnuose pasirodžiusiems parolimpiečiams buvo uždėti simboliniai ažuolų lapų vainikai, tačiau buvo apsieita be oficialių sveikinimo kalbų.

Didžiausio dėmesio sulaukė vienintelio aukso medalio laimėtoja, lengvaatletė Aldona Grigaliūnienė, kuri, neslėpdama džiaugsmo šypsenos, sakė, kad tai labai jaudinantis įvykis, kai sportininko darbas yra įvertinamas aukso medaliu.

Parolimpinis vicečempionas plaukikas Kęstutis Skučas, sakė esąs patenkintas pasiektu rezultatu, nes kelias dienas prieš varžybas sirgo. Jei ne ligą, sportininko teigimu, jis bū-

Vienintelio aukso medalio laimėtoja, lengvaatletė Aldona Grigaliūnienė. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

tų kovojęs ir dėl aukso apdovanojimo.

Dėmesio netruko ir kitiems parolimpinių žaidynių prizinin-

kams bei dalyviams, tačiau nemigo nakties ir sunkios kelionės išvarginti sportininkai oro uoste ilgai neužsibuvo.

J. Borisov bus gražintas Rusijos piliečio pasas

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Vilniaus 1-asis apylinkės teismas nutarė patenkinti grasinimą tuometiniam prezidentui Rolandui Paksui kaltinamo verslininko Jurij Borisov prašymą ir grąžinti jam prieš beveik metus paimtą Rusijos piliečio pasą.

Ketvirtadienį vykusiame posėdyje J. Borisov pateikė teismui prašymą pakeisti jam skirtą kardomąją priemonę — rašytinį pasižadėjimą neišvykti ir pasą paėmimą — į piniginių užstatą.

Su tokiu prašymu sutikęs Generalinės prokuratūros prokuroras Mindaugas Dūda iš pradžių siūlė skirti vieno milijono litų užstatą, tačiau vėliau sutiko su 200,000 litų. Vėliau prokuroras pripažino, kad skirti užstatą J. Borisov buvo svarstoma galimybė ir išteisinio tyrimo metu.

Prašydamas patenkinti prašymą pakeisti kardomąją priemonę J. Borisov advokatas sakė, kad neturėdamas paso ir jame įklinto laikino leidimo gyventi Lietuvoje jo ginamas Lietuvoje yra kaip nelegalas.

Pasas J. Borisov bus grąžintas po to, kai 200,000 litų bus pervesti į teismo sąskaitą. Šie pinigai atiteks valstybės biudžetui tuo atveju, jei J. Borisov pažeis kardomosios priemonės sąlygas.

Elektros vagių grobis — milijonai

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Vakarų skirstomųjų tinklų darbuotojų padedami, Kauno apskrityje elektros energiją grobstė ir gyventojai, ir privačios smulkios įmonės.

Bendrovei Vakarų skirstomieji tinklai padaryta žala siekia 2 mln. litų, nuostolių patyrė ir niekuo dėti gyventojai, privesti už elektrą mokėti per daug.

Lietuvos policijos generalinio komisaro pavaduotojas Kęstutis Tubis ketvirtadienį surengtoje konferencijoje teigė, kad ikiteisminį tyrimą dėl neteisėto naudojimosi energija Lietuvos kriminalinės policijos biuro (LKPB) pareigūnai pradėjo rugsėjo 15-ąją.

Per specialią operaciją Kauno apskrityje šį mėnesį vienu metu buvo atlikta per 60 kratų ir sulaukyti penki minėtos bendrovės inspektoriai, padėję gyventojams bei įvairioms kavinėms, barams, picerijoms stambiu mastu grobstyti elektros energiją. 8 bendrovės darbuotojai atleisti iš darbo.

Operacijos metu taip pat buvo konfiskuota padirbtų plombų gaminimo įranga.

Minėtiems penkiems įmonės inspektoriams pateikti įtarimai neteisėtu naudojimosi energija, padarant dideles turtinės žalos. Už šį apysunkį nusikaltimą gresia laisvės atėmimas iki šešių mėnesių.

Jiems taip pat pateikti įtarimai piktnaudžiavimu siekiant turtinės naudos, už šį nusikaltimą taip pat gresia laisvės atėmimas iki šešių mėnesių.

Nustatyta, kad elektros skaitiklius tikrinantys įmonės inspektoriai už atlygį sutikdavo padirbti plombas bei suklustoti skaitiklių parodymus.

Demaskuotas ir labiausiai įgudęs skaitiklių atsukintojų gaujos narys Vakarų skirstomuosiuose tinkluose gaudavo 800 litų algą.

Tačiau Kaune vyras turi apie 1 mln. litų vertės namą, prabangų butą Vilniaus centre bei du sklypus. Gali būti, kad šiuos turtus inspektoriai susikrovė iš neteisėtos veiklos.

Apklausa: mažiausiai išsilavinę žmonės neturi nei laiko, nei noro mokytis

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Visuomenės apklausa rodo, kad lavinasi dešimtadalis Lietuvos gyventojų, jau įgijusių aukštąjį išsilavinimą, šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis jų pakanka jau įgyto išsilavinimo, o tie, kuriems labiausiai stinga žinių, arba neturi pinigų ir laiko, arba noro toliau mokytis.

Tai rodo Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ rugsėjo 9-12 dienomis atlikta apklausa, kurią už-

sake Pilietinės visuomenės institutas.

Apklausoje rezultatai buvo pristatyti ketvirtadienį Prezidentūroje vykusiame konferencijoje „Politisinis raštingumas Lietuvoje: kokią valstybę ir visuomenę turėsime?“

Tyrimo rezultatai rodo, kad daugiausiai mokosi arba ketina mokytis jauniausi apklaustieji iki 29 metų. Tokių daugiau kaip trečdalis.

Labiausiai norėtų mokytis toliau, Nukelta į 5 psl.

Laima Andrikiene: Rusija turi suvokti, kad Lietuva yra ES dalis

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — „Rusija turi pagaliau suvokti, kad Lietuva yra Europos Sąjungos dalis, ir tuo viskas pasakytas“, pareiškė Europos Parlamento narė iš Lietuvos Laima Andrikiene.

„Bet kokia provokacija prieš Lietuvą yra provokacija prieš Europos Sąjungą“, trečiadienį vykusiame Europos Parlamento ES ir Rusijos parlamentinio bendradarbiavimo delegacijos posėdyje sakė L. Andrikiene.

Ji komentavo vėl atnaujintus Rusijos reikalavimus suteikti jai laisvo tranzito per Lietuvos teritoriją į Kaliningrado sritį teisę.

Posėdyje europarlamentarė priminė, kad Lietuva po kelerių metų taps Schengeno erdvės dalimi, todėl prekių ir asmenų tranzito taisyklės, kurias Lietuva nustatė savo kaimynams, nepriklausantiems Europos Sąjungai, nėra sugalvoti specialiai Rusijai.

„Europos Sąjunga saugo savo rinką, priklausymas arba įsiliejimas į Schengeno erdvę turi savus reikalavimus, kurių turi laikytis visi, taip pat ir tokia didelė valstybė kaip Rusija ar jos dalis — Kaliningrado sritis“, pabrėžė L. Andrikiene.

Jos teigimu, ir Europos Komisijos, ir Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininko pozicija yra aiški: susitarimai tarp Rusijos ir Europos Sąjungos, pasirašyti 2002 ir 2004 metais, apibrėžiantys pre-

Laima Andrikiene Eltos nuotr.

kių ir asmenų tranzitą per Lietuvos teritoriją iš Kaliningrado srities ir į ją, yra geri ir turi būti įgyvendinti.

Posėdyje buvo aptariama padėtis Rusijoje, taip pat ES ir Rusijos bendradarbiavimo protokolo, pasirašyto šių metų balandžio 27 dieną, patvirtinimo klausimai.

Tuo tarpu Rusijos Dūmoje vykusių klausymų metu Rusijos prezidento Vladimir Putin padėjėjas ir specialusis atstovas santykiams su ES Sergej Jastržemskij pareiškė, esą Lietuvos narystė Europos Sąjungoje sukėlė susisiekimo su Kaliningrado sritimi problemų, todėl Maskva reikalauja naujo susitarimo su ES dėl tranzito per Lietuvos teritoriją.

Tuo tarpu Europos sąjungos vadovai galiojančią tranzito tvarką vadina teisinga.

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

BAIGĖSI LYGIOSIOMIS

Praėjusį sekmadienį „Lituanicos“ vyrų savo aikštėje Lemonte jau kovojo sėkmingai, negu rungtynėse prieš „Maroons“, todėl jų pastangos atnešė vieną tašką. Nulinės lygiosios pagal žaidimo eigą buvo geras pasiekimas.

Vel mūsų komandoje nebuvo gerųjų žaidėjų: V. Olšanskio ir M. Palaimos. Pirmasis gydyosi aki, o antrasis — sveiksta po nemazo gripo. Mindaugas buvo atėjęs pasižiūrėti, bet dar nedrįso eiti aikštėn, nes nebuvo tinkamai pasiruošęs.

„Lituanica“ turėjo neblogą progą pačioje pirmoje rungtynių minutėje, kuomet iš arti galva muštas kamuolys perskriejo virš vartų. Tada jau mūsų vartus daugiausia atakavo lenkai ir tik kartais lietuviai sugebėdavo paleisti vieną kitą nepavojingą šūvį į jų vartus.

Po pertraukos lenkai turėjo

porą neblogų progų įvartiams pelnyti. Kiek mažesnes progas praleido ir mūsų šaliai. Žaidimą komplikavo ir teisėjo švilpimai, kuris, kaip atrodo, labiau palaikė lenkus.

Po rungtynių paklausus nuomonės apie lietuvių žaidimą „Lituanicos“ trenerio Algimanto Šalkauskio, jis nedaug ką pasakė: „Vyrų kovojo geriau negu prieš „Maroons“ ir stengėsi, kiek galėjo. Reikalą pablogino ir teisėjas“, — kalbėjo jis.

Sužaidus 4 susitikimus, „Lituanica“ atsistovėjo 5-oje vietoje su 5 taškais ir 7-5 įvartų santykiu. Pirmoji eina „Schwabens“ — 10 taškų, o po jos „Vikings“ — 7 ir „Sockets“ ir „Lightnings“ — po 6. „Legovija“ po 4 rungtynių dar neiškovojo nė vieno taško, nes praėjusį sekmadienį ją įveikė „Schwabens“ 1-0.

E. Š.

SEKMADIENI SU „SCHWABEN“

Ši sekmadienį „Lituanica“ kovos su vadovaujantia — „Schwabens“ vienuolike. Rungtynės įvyks taip pat aikštėje prie PL centro. Kaip paprastai, pirmosios komandos žais 3 v. p.p., o prieš tai — rezervinės sudėties.

Beje, praėjusį sekmadienį rezervas nusileido lenkam 3-4, nors buvo lygiavertis partneris varžovams. Smagu, kad į rezervų komandą išilėjo naujų žaidėjų iš Čikagos Lietuvių

krepsinio lygai priklausantių krepšininkų, kurių dalis visai neblogai žaidžia futbolą. Jų vadovas buvo atsivežęs reklaminis stendus ir išdėliojęs juos aikštės pakraštyje. Jie buvo naudojami, kuomet vykdavo ČLKL krepšinio pirmenybių susitikimai salėje. Taip pat praėjusį sekmadienį žiūrovai galėjo gerėti ir didele rezultatu lenta. Tai vis gražūs ženklai, o jų gal ateityje dar daugės?

E. Š.

FUTBOLININKŲ POKYLIS LEMONTE

Spalio 30 d. (šeštadienį) yra rengiamas LFK „Lituanicos“ pokylis, kuriame bus paminėtos šio futbolo klubo 54-osios metinės. Jis įvyks PL centro Lemonte didžiojoje salėje.

Šio tradicinio pokylio metu

bus vakarienė, sportininkų pagerbimas, šokiai (jiems gros broliai Švabai) ir kitos įdomybės.

Vietas užsisakyti reikia iš anksto, skambinant Ann Marie Juraitis 708-532-7526. E. Š.

LFK „LITUANICOS“ AUKOTOJAI

Kaip praneša LFK „Lituanicos“ išdinininkas Leonas Juraitis, neseniai gauti paramos klubui čekiai iš sporto entuziastų, kurie supranta šio klubo sunkią finansinę padėtį.

Prieš pat savo mirtį klubui 200 dol. paskyrė ilgametis rėmėjas Povilas Marackinskas (šis Korėjos karo veteranas

netikėtai amžinybėn iškeliovo rugsėjo 15 d.). Tokio pat dydžio auką įteikė ir Juozas Vizgirda.

Po 50 dolerių klubo kasą papildė Algirdas Pivaronas ir Algimantas Kubilius.

Klubo valdyba dėkoja jiems už paramą, o P. Marackinsko artimiesiems reiškia užuojautą. E. Š.

Italijoje vykusiame pasaulio dviračių sporto plento čempionato moterų atskiro starto lenktynėse, šios savaitės antradienį Lietuvos atstovė Edita Pučinskaitė užėmė penktą vietą. Tai buvo geriausias lietuvių pasirodymas šiose pirmenybėse.

VĖL UŽSIVILKS LIETUVOS RINKTINĖS MARŠKINĖLIUS

Rugsėjo 27–spalio 3 d. Italijoje vyksta pasaulio dviračių plento čempionatas, kuriame Lietuvai atstovaus ir Raimondas Rumšas. Jis pasikutinį kartą šalies rinkinei atstovavo 2001 metų planetos pirmenybėse Portugalijoje.

2002 metų pasaulio čempionate Belgijoje R. Rumšas nedalyvavo dėl dopingo skandalo, kilusio po prestižinių „Tour de France“ lenktynių, kuriose jis buvo trečias. 2003 metų pasaulio pirmenybėse Kanadoje lietuvis negalėjo dalyvauti dėl diskvalifikacijos už dopingo vartojimą per „Giro d'Italia“ varžybas.

Pirmąsias tris pasaulio čempionato dienas Barodolino mieste dviratininkai kovos atskiro starto lenktynėse, kuriose kiekvienai šaliai gali atstovauti po du sportininkus. Grupinės lenktynės taip pat tris dienas vyks Veronoje. Čempionatas pirmadienį prasidėjo jau

nių (17–18 metų) merginų atskiro starto lenktynėmis, o baigsis spalio 3 dieną daugiausiai dėmesio sulaukiančiomis vyrų grupinėmis lenktynėmis. R. Rumšas kartu su Mariumi Sabaliausku iš kitos Italijos komandos „Saeco“ dalyvavo ir atskiro starto (09.29; 46,75 km), ir grupinėse lenktynėse (265,5 km).

R. Rumšas, atstovaujantis Italijos komandai „Acqua & Sapone“, 52-osiose lenktynėse „Coppa Sabatini“ Italijoje ketvirtadienį užėmė 55-ąją vietą. 25 metų M. Sabaliauskas šiuo metu dalyvauja daugiaadienėse lenktynėse „Vuelta a Espana“.

Daugiausia tikimasi iš Lietuvos dviratininkų. Moterų atskiro starto lenktynėse (24,05 km) rugsėjo 28-ąją dalyvauja šiuo metu puikios sportinės formos esanti Edita Pučinskaitė ir Rasa Polikevičiūtė. Jos startuos ir grupinėse lenktynėse (132,75 km) spalio 2-ąją. Lietuvos

moterų rinkinei grupinėse lenktynėse taip pat atstovaus Modesta Vžesniauskaitė, Zita Urbanaitė, Jolanta Polikevičiūtė bei Svetlana Pauliukaitė arba Edita Kubelskienė. Lietuvos rinktinėje nebus 1998 m. pasaulio čempionės Dianos Žilutės, kuri rengiasi tapti mama.

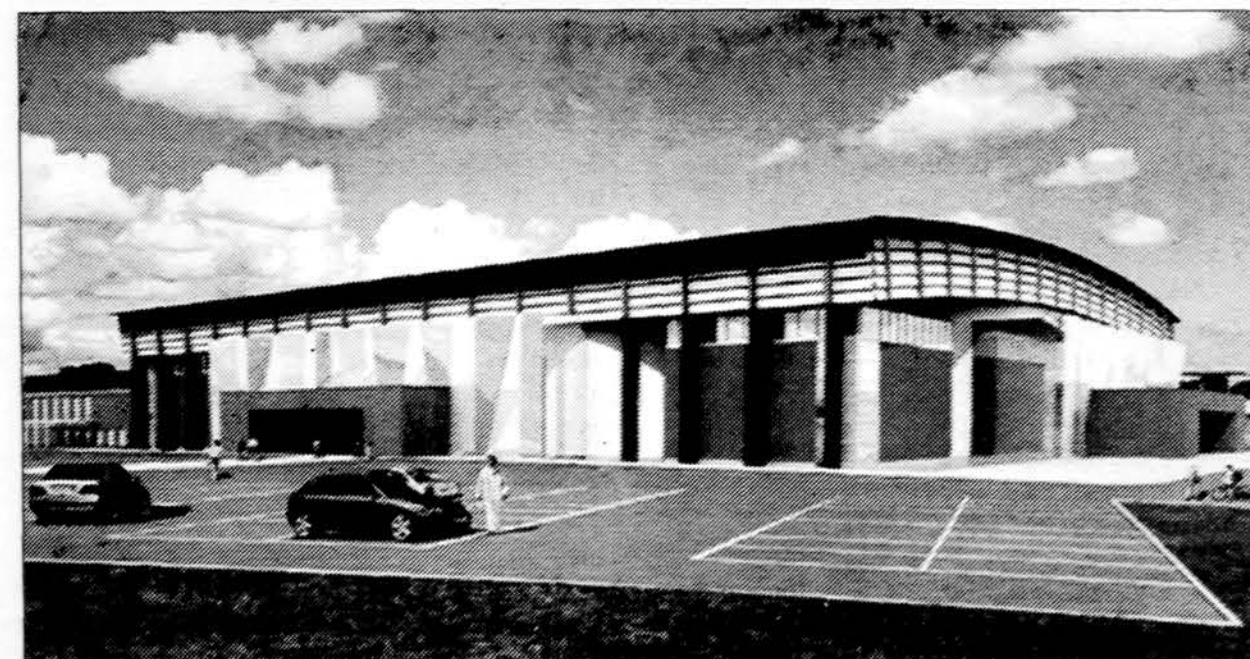
1999 m. pasaulio čempionato grupinės lenktynės vyko taip pat Veronoje. Tada E. Pučinskaitė iškovojo auksą, o D. Žilutė pelnė bronzą.

Jaunimo (iki 23 metų) vaikų lenktynėse Lietuvai atstovaus Andrius Buividas, Ignas Konovalovas bei broliai Karolis ir Justas Volungevičiai.

Jaunių grupinėse lenktynėse Lietuvai galės atstovauti keturios merginos ir trys vaikinai.

Pernai pasaulio čempionate Hamiltone geriausiai iš lietuvių pasirodė E. Pučinskaitė. Ji užbaigė ketvirtą.

(Elta)

Taip turėtų atrodyti naujieji sporto rūmai, kurių statybos mintį iškėlė krepšininkas Arvydas Sabonis Kaune. Kaip būtų visgi šaunu, kad žymieji (ir turtingieji) Lietuvos krepšininkai paremtų lietuvių sumanytą pastatyti naują sporto salę prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte.

Aliax Korolovo (Elta) nuotr.

KAS KAM SKOLINGAS?

„A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centras“ reikalavus buvusio žalgiriečio Andriaus Jurkūno advokato paneigti kai kuriuos viešai paskelbtus tikrovės neatitinkančius faktus.

A. Jurkūnas teismo keliu mėgina prisiteisti iš UAB „A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centras“ 700,000 litų. Pasak A. Jurkūno atstovo, A. Dziegario advokato kontoros advokato padėjėjo Lino Jako, tokią sumą sportininkui skolingas Kauno krepšinio klubas.

„A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centrai“ atstovaujantis advokatas Gintaras Černiauskas kas žada pareikalauti iš L. Jako, kad šis viešai paneigtų žodžius, jog viešoji įstaiga „Kauno „Žalgirio“ rėmėjas“, kuri atsiskaito su krepšininkais, yra nemoki.

G. Černiausko teigimu, netiesa yra ir tai, kad „A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centras“ rėmė viešąją įstaigą „Kauno „Žalgirio“ rėmėjas“, o ši įstaiga už mokesčių krepšininkams išmokėdavo kaip prizus, nuo kurių nesiskaičiuoja mokesčiai ir „Sodros“ biudžetą.

„A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centras“ taip pat reikalauja iš L. Jako paneigti spaudoje paskelbtą faktą, jog buvusiam „Žalgirio“ legionieriui Steve Woodbery dar nepavyko susigrąžinti uždirbtų pinigų. G. Černiausko teigimu, su juo buvo atsiskaityta dar gegužės mėnesį, ir sportininkas nebeturėtų jokių pretenzijų.

Anot G. Černiausko, Kauno miesto apygardos teisme nagrinėjamoje A. Jurkūno civilinėje byloje dėl atlyginimo priteisi-

mo ir neteisėto atleidimo trečiaisiais metais — viešoji įstaiga „Kauno „Žalgirio“ rėmėjas“ pateiks A. Jurkūnui priešiškinį, kurio suma siekia 120,000 litų.

„Žalgirio“ klubo atstovai tvirtina, jog A. Jurkūnas pats vienašališkai nutraukė kontraktą, o jame numatyta, kad tokiu atveju krepšininkas turi sumokėti klubui 30,000 JAV dolerių. Skaiciuojant tuometinį kursą, tai sudaro 120,000 litų.

„A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centrai“ atstovaujantis advokato teigimu, klubas buvo įsiskolingas A. Jurkūnui už 2000–2001 metų sezoną tik 15,000 JAV dolerių. O už 2001–2002 metų sezoną kontrakte numatyti apie 173,000 JAV dolerių nebuvo sumokėti, nes krepšininkas savavališkai nutraukė sutartį.

Kaip teigė G. Černiauskas, 2001 m. lapkričio 11 d. A. Jurkūnas neatvyko į oficialias rungtynes su Šiaulių komanda „Šiauliai“. Vėliau „Žalgirio“ vadovai sužinojo, kad jis buvo išvykęs į Lenkiją. Po to „Žalgiris“ sulaukė prašymo išduoti A. Jurkūnui išleidžiamąjį raštą, kad jis galėtų žaisti Lenkijos klube. Tokį dokumentą „Žalgiris“ išdavė 2001 m. lapkričio 26 d. ir nuo to momento laikė, kad sutartis su A. Jurkūnu yra nutraukta.

Pasak G. Černiausko, A. Jurkūnas 2001–2002 metų sezono sužaidė vos kelias rungtynes, o dabar nepagrįstai reikalauja iš „A. Sabonio „Žalgirio“ krepšinio centro“ kontrakte numatytos sumos už visą sezoną. (Elta)

V. LIUBŠYS NUTARĖ PASITRAUKTI

Panevėžio „Ekrano“ futbolo klubo vyriausiasis treneris Virginijus Liubšys rugsėjo 28 d. oficialiai pranešė Lietuvos futbolo federacijos (LFF) vadovams apie savo pasitraukimą iš Lietuvos jaunimo (iki 21 metų) futbolo rinktinės vyriausiojo trenerio pareigų. Apie tai pranešė „Ekrano“ klubo spaudos tarnyba.

2006 metų Europos jaunimo čempionato VII atrankos grupės varžybose V. Liubšio vadovaujama rinktinė pirmąsias rungtynes pralaimėjo svečiuose Belgijai 0:3, o antrąsias laimėjo namuose prieš San Mariną 2:0. Artimiausią susitikimą mūsų šalis žais jau spalio 12-ąją namuose su ispanais.

(Elta)

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė šios savaitės trečiadienį Vilniaus „Lietuvos ryto“ arenoje įtikinamai laimėjo Europos čempionato atrankos A grupės penktojo rato rungtynes prieš prancūzų komandą: 73:53, ir iškovojo ketvirtąją pergalę. Daugiausia taškų lietuvėms pelnė Jurgita Štreimikytė-Virbickienė — 17.

Mykolas Ambrazo (Elta) nuotr.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mairandami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—SIDRĖS LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS—CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltarė lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60632
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviai sutvarkys dantis už priimaną kainą.
Sustatymai kalbėti angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

„Draugo“ skelbimų skyrius Tel. 1-773-585-9500

LIETUVIAI TAPO BALTIJOS ŠALIŲ
SKRAIDANČIOJO DISKO
ČEMPIONAIS

Praėjusį savaitgalį Ventspilyje (Latvija) įvykusiose trečiojoje Baltijos šalių skraidančiojo disko čempionato atviroje grupėje nugalėtojais tapo Vilniaus „Zeppelins“ klubo žaidėjai, finale po įtemptos kovos 8:7 nugalėję latvių klubą „Rigas Flyers“.

Vilniečiai apgynė pernai iškovotą čempionų titulą ir išsaugojo pereinamąją taure. Trečiojo ir ketvirtąją vietas šioje grupėje užėmė kiti du Lietuvos klubai — Trakų Vokės „Vorai“ ir Zarasų „Taškas“.

Moterų grupėje prizines vietas iškovojo trys komandos iš Latvijos—Ogrės „Moments“, Suntažių „Suntaži“ ir Rygos

Frisbees“, o ketvirtą liko Zarasų „Taško“ komanda.

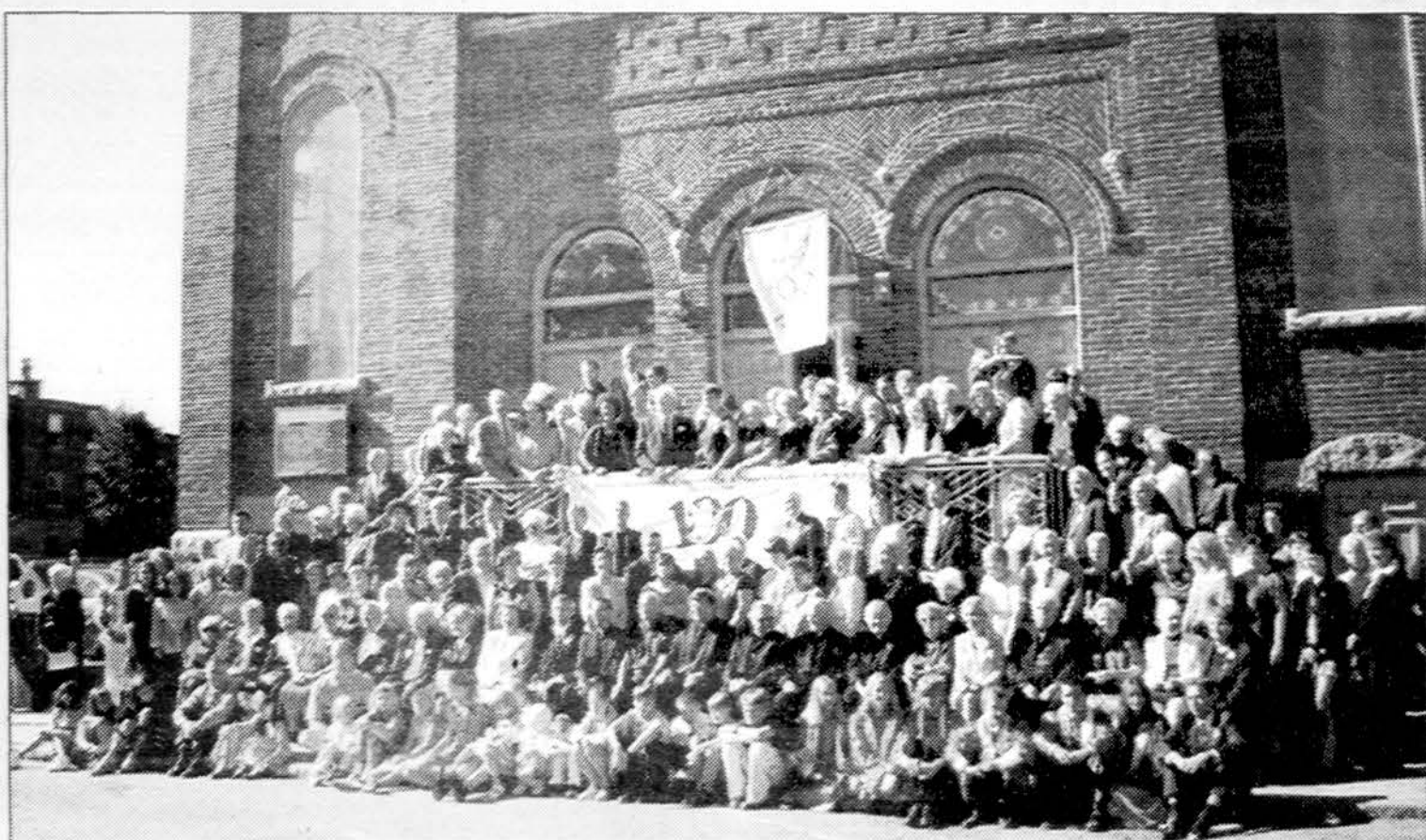
Pradedančiųjų grupėje nugalėtoja tapo komanda iš Estijos „Sleepers“, o Gargždų Drevernos PSK liko aštunta.

Skraidančiojo disko žaidimas yra nekontaktnis komandinis sporto žaidimas, jungiantis kelių sporto šakų — futbolo, krepšinio, amerikietiškojo futbolo — elementus. Išskirtinis šio žaidimo bruožas — jame nėra formalų teisėjų, visus kilusius ginčus žaidėjai sprendžia patys, o varžybų pabaigoje žaidimas aptariamas abiejų komandų žaidėjų bendrame rate.

(Elta)

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Parapijiečiai lietuviai prie Šv. Petro bažnyčios Bostone, švenčiant parapijos 100-ąją sukaktį 2004 m. rugsėjo 12 d. Bostono arkidiecezija yra nutarusi šią parapiją uždaryti.

Tomo Girmiaus nuotrauka.

POLITINIŲ VERTEIVŲ KLIUVINYS — BAŽNYČIA

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Paskelbus Lietuvos vyskupų laišką dėl rinkimų elgesio rinkimų į Seimą akivaizdoje, pasirodė tiek kai kurių politikų, tiek dalies visuomenės neigiami atsiliepimai. Priekaištaujama, kad Bažnyčia kišasi į politiką, laiškas vertinamas kaip politinio proceso kliuvinis. Tokie atsiliepimai tikrai nepamatuoti, o jų atsiradimo priežastys yra kelios.

Pagrindinė priežastis yra ta, kad ne tik visuomenė, bet ir profesionalūs politikai nežino, kas yra politika, nežino, kuo skiriasi politinė veikla nuo partinės veiklos, nežino, ar nenori žinoti, kad kiekvienas sąmoningas valstybės pilietis yra politikas. Jie paklausti, kas yra politika ar kuo skiriasi partinė veikla nuo politinės veiklos, prieš televizijos kamerą mikčioja, patys painiojasi, o kitus klaidina. Politika, trumpai tariant, yra valstybės istaiga, politinių bei visuomeninių organizacijų ir atskirų asmenų siekiai, veiksmai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą. Demokratinė valstybė sudaro pilietinę visuomenę, kuri demokratinio būdu tvarko savo valstybės reikalus. Taigi pilietinė visuomenė yra politizuota visuomenė, piliečių depolitizavimas prilygtų jų išpilietinimui. Pilietinė visuomenė, būdama demokratinės valstybės pamatu ir turiniu, prisiima pareigas ir atsakomybę valstybei, tautinėje valstybėje, kokia yra Lietuva, — ir lietuvių tautai. Tiek pareigos, tiek atsakomybės pradai ir pamatas yra dorovėje. Žinant, kad Bažnyčia yra dorovės šaltinis, kad ji ugdo dorą pilietį, neabejodami galime tvirtinti, kad Bažnyčia vykdo aukščiausios prabos politiką. Krikščioniškoje valstybėje šalinimasi nuo politikos profesoriaus Juozas Eretas yra įvardijęs dvigubą nusikaltimą: per neveiklumą nebuvo padarytas gėris, per neveiklumą buvo užleista vieta blogiui. Atidavus doros reikalus tvarkyti profesionaliems politikams, galima sulaukti patį blogiausių dalykų (azartinių lošimų, naminės degtinės gamybos, prostitucijos, jaunuolių nuo keturiolikos metų lytinių ir homoseksualiųjų santykių legalizavimas). Krikščioniškoje valstybėje Bažnyčios pasitraukimas ar jos nustatymas į politikos sferą gali sukelti (ir sukėlė) itin liūdnas pasekmes. Vyskupai, vienodai kaip eiliniai dvasiškiai

ar pasauliečiai, yra valstybės piliečiai, turi visas pilietines teises, taigi — ir teisę dalyvauti politikoje, dar daugiau, daryti teigiamą poveikį politikos raidai.

Kita priežastis, trikdanči pilietinės visuomenės ugdymą, stumianti Bažnyčią į politikos sferą, yra politinės ir partinės veiklos painiojimas. Nors partinė veikla taip pat yra politinė, taip pat yra nukreipta į valstybės reikalų tvarkymą, tačiau ji yra siauresnė, tėra politinės veiklos dalis, pasižyminti pasirinktu valstybės reikalų tvarkymo būdu ar tam tikrų pirmumų, vertybių išskyrimu, jų viršenybe. Brandžios demokratijos valstybėse dažniausiai veikia kelios partijos, kurių idėjos ir veikla tarsi upeliai suteka į vieną upę — politiką. Klaida ir klaidina visuomenę tie politikai, kurie teigia, kad kariuomenė, policija, mokykla, yra depolitizuotos. Šiuose dariniuose neveikia partijos, draudžiama partinė veikla, tačiau politinė veikla (dalyvavimas rinkimuose, referendumuose, pilietiniuose renginiuose) nedraudžiama, turėtų būti skatinama kaip pilietinės visuomenės ugdymo priemonė. Nuo partinės veiklos yra atskirti ir Bažnyčia. Lietuvos Bažnyčia, nereikšdama palaikymo kuriai nors partijai, savo politinę prielaidą atlieka bendruomeniškai, rėdama elgesio gaires, paremtas tikėjimo tiesomis ir amžinosiomis vertybėmis.

Tiek tarp buvusių komunistinių vadeivų (dauguma tebėra veiksnus politikos dalyviai), tiek visuomenėje tebėra gyvatinga nuostata: „Bažnyčia atskirta nuo valstybės“. Sovietų Sąjungoje, nors buvo skelbiama,

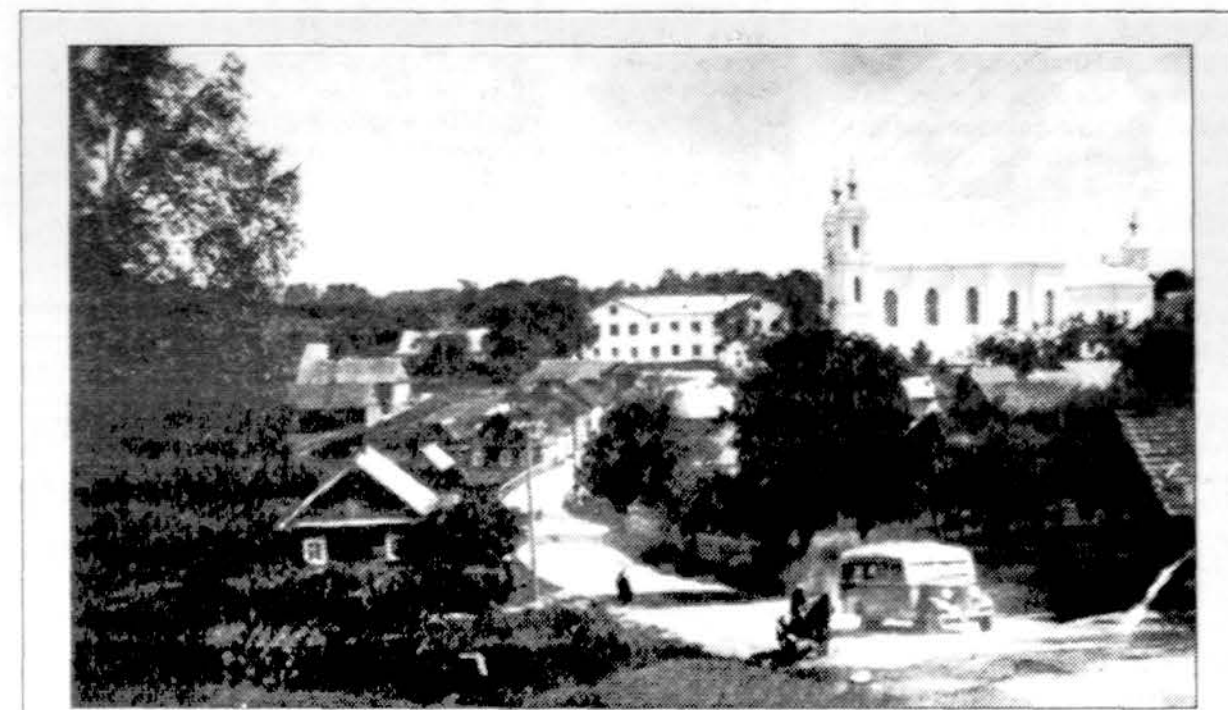
kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės, tačiau iš tikrųjų ji buvo po valstybės padu, tas padas ją negailestingai traukė. Lietuviai atgavus nepriklausomybę, nei Bažnyčia nuo valstybės, nei valstybė nuo Bažnyčios nėra atskirtos; atskirtas tik jų valdymas. Bažnyčia veikia valstybėje, jos vadovai ir tikinčiųjų bendruomenė dalyvauja valstybės kūrimo ir tvirtinimo — politikoje. Bažnyčios valdymo atskyrimą nuo valstybės valdymo laikymas Bažnyčios nušalinimu nuo politikos yra nedoras praradimas, komunistinio užkrato liekanos politinių vertėjų sąmonėje.

Dar viena esminių priežasčių, stumianti Bažnyčią į politikos sferą, yra ta, kad Bažnyčia skelbia tikrąsias vertybes, priešvartą išstumtą iš tikrųjų vertybių lauko avelės stengiasi į jį sugrąžinti. Politiniams vertėjams, kurie gamosi turtų, pinigų, malonumų laukuose, kuriems rūpi grupiniai interesai, valstybės lovy, o ne valstybės tvirtinimas, labiausiai tinka rinkėjai, kurių vertybinė mąstysena sugniuždyta ar pažeista. Tokių rinkėjų balsus galima pirkti pažadais, vel tui dalinamais ledais, transporto priemonėmis kelionei į Šiluvą (taip elgiasi Darbo partija). Kai žmogus vertybes matuoja tik turtu, pinigais ar malonumais, joo galima lengvai manipuluoti, jį mulkinti. Dėl šios priežasties Lietuvoje jau įsisteigė ketvirtas dešimtukas partijų, per pasidavimą mulkinimui rinkėjai kaskart „senosiomis“ partijomis nusivilia, puola prie naujoviškai blizgančių, vėl nusivilia, nes blizgesį, o ne turinį mato. Bažnyčia stengiasi netikrą blizgesį sklai-

dyti, moko žmones vertybes atpažinti, todėl Bažnyčia yra kliuvinis avelių kelyje, kuriuo politiniai vertėjai norėtų jas į savo laukus parsivaryti, iš jų naudą turėti.

Pavardinus priežastis, dėl kurių kai kurioms partijoms Bažnyčia yra kliuvinis, vėta pastebėti, kad jos kartais (ypač prieš rinkimus) begėdiškai slieiasi prie Bažnyčios, siekia ją panaudoti kaip ramentais savo silpnoms kojom, randasi „atsivertėlių“ šventąjį Raštą ar didesnį už vyskupo kryžių su saviu neįėjantį. Antai toks Viktoras iš Archangelsko viešai skelbia (kam to reikia?) tikintis į Dievą, labai mylintis Lietuvą, cerkvę Rusijoje pastatydinęs (kažkodėl ne bažnyčią ir kažkodėl Rusijoje), gavęs savo partijos programai tėvo Stanislovo (Dobrovoloskio) palaiminimą. Tačiau čia pat yla iš maišo išlindo kai jis, išvelgęs Lietuvos vyskupų laiške jam nepalankias nuostatas (vagie, kepurė degal), apskundė vyskupus Popiežiui. O Viktoro dešinioji ranka kitas Viktoras (Muntianas), Kėdainių meras taip pat aplink „grytelininkų“ (kolūkių pirmininkų) globėją tėvą Stanislovą tūptiojo, kol iš padėties nesuvokiančio senutėlio savo partijai pablizginimą išpeše.

Lietuvos Katalikų Bažnyčia net nuožmiausios sovietinės sprespaudos metais, patyrusi didžiules netektis, atsilaukė nepalūžo (kaip Rusijoje), nenuėjo, netapo valdžios tarnaitė. Nepriklausomoje Lietuvoje Bažnyčios žodis turi skambėti visu balsu, o visuomenė turi jį išgirsti, suvokti, joo sekti, joo gyventi, jei Lietuva Marijos žeme vadinam, jei esame krikščioniška šalis.

Antalieptė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Nekaltinkime vien kitų

Kai prarandama lietuviška parapija, skausmo atodūsis nubanguoja per visą Lietuviją. Prisimenama, kad lietuviškų parapijų kūrimo ir klestėjimo metu tai buvo pagrindinis (ir dažnai vienintelis) lietuviško visuomeninio gyvenimo centras. Prie parapijų glaudėsi religinės ir nereliginės organizacijos, veikė mokyklos, kuriose buvo dėstoma lietuvių kalba; parapijų salėse mūsų tautiečiai sportavo, posėdžiavo, puotavo ar šiaip susirinkdavo pabendrauti.

Po Antrojo pasaulinio karo į šį kraštą atvykę lietuviai jau rado platų, sėkmingai veikiantį lietuviškų parapijų tinklą. Jeigu kur ir buvo sumažėjęs tikinčiųjų skaičius, naujieji imigrantai užpildė bažnyčias ir pagyvino bepradedančią apsnūsti veiklą. Tad kas atsitiko per pastarąjį pusimtį metų, kad mūsų lietuviškosios parapijos skęsta nebutin, kad arkivyskupijos kasmet paskelbia naujus panaikinamų parapijų ir uždarytomų bažnyčių sąrašus?

„Draugo“ administracijos salėje stovi įdomi statula: šarvais apsidengęs, plunksnomis šalmą apsikašęs, šv. Jurgis smeigia ietį į išsiviepusio slibino nasrus. Daug lankytojų stabteli prie tos statulos, pasidomi, ką ji vaizduoja, kodėl būtent čia stovi. Kai paaiškinama, kad tai vienintelė akivaizdi Čikagos Bridgeport apylinkėje buvusios ir prieš ketelį metų nugriautos lietuvių Šv. Jurgio parapijos liekana, pasigirsta pasipiktinimas: kaip galima atiminėti bažnyčias iš žmonių, kurie jas statė, kruvinu prakaitu uždirbtus pinigus aukodami...

Dar nelabai seniai Čikagoje buvo netoli 20 lietuviškų parapijų. Šiandien lietuviškiausia turbūt yra Šv. M. Marijos Gimimo Marquette Parke, nors lietuvių kalba Mišios aukojamos ir Nekalto Mergelės Marijos Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke; lietuvių kalba tebesimeldžiama dar Cicero mieste (Šv. Antano bažnyčioje), bet dėl tos privilegijos mūsų tautiečiams teko nemažai pakovoti. Kitos parapijos buvo visai panaikintos, arba arkivyskupijos perleistas kitataučiams.

Tačiau dėl to nereikia kaltinti vien arkivyskupo ar kardinolo. Kai į lietuviškas pamaldas susirenka vos kelios dešimtys žmonių, o

angliškai ar ispaniškai aukojamos Mišiose nebetelpa tikintieji, negalima tikėtis kitokio sprendimo.

Pagrindinė priežastis: toje apylinkėje, kur stovi bažnyčia, jau beveik nebeliko lietuvių. Tik retesniais progomis, ypač didesnių bažnytinių ar tautinių švenčių metu, mūsų tautiečiai išsirušia nuvažiuoti į lietuviškos parapijos bažnyčią, o eiliniams sekmadieniams, jeigu apskritai dalyvauja Mišiose, pasirenka patį artimiausią amerikiečių parapiją ir ten atlieka kataliko pareigą.

Negalime kaltinti lietuvių, kad, apylinkės gyventojų sudėčiai keičiantis, turėjo ar norėjo pakeisti gyvenamąją vietą. Tai natūralus kiekvieno miesto gyventojų kaitos procesas. Deja, dar niekam nepavyko „supakuoti“ lietuviškos parapijos su visais jos pastatais bei turtu ir perkelti į saugesnę, geresnę apylinkę. Tad kur rasti išeitį?

Daugelyje arkivyskupijų kelis kartus per metus bažnyčiose „skaičiuojami“ tikintieji, norint patirti, kiek kuriose pamaldose dalyvauja, o pagal tuos duomenis vėliau sprendžiamas parapijų ar kuria kita kalba (ne anglų) atliekamų pamaldų likimas. Taigi, ne protestai, išgirdus, kad ruošiamasi „iš lietuvių atimti parapiją“ yra veiksmingiausi, o tvirtas pasiryžimas parodyti vietinei bažnyčiai hierarchijai, jog parapija yra gyvastinga, lietuviškoje Mišiose dalyvauja daug žmonių, dosniai aukoja bažnyčios bei parapijos išlaikymui, kad būtų laiku užmokamos sąskaitos, atlikti pataisymai ir tvarkomi kiti finansiniai įsipareigojimai.

Visgi dar lieka lietuviškai kalbančio kunigo klausimas, kuris mums yra labai opus. Kadangi pašaukimų į dvasininkų luomą sumažėjo, o Lietuva turimais kunigais labai nenorai dalinasi su užsienio lietuviams, iš šios dilemos pelkės išbristi sunkiai įmanoma. Mes suprantame: kunigų reikia ir tėvynėje. Bet galbut dar labiau jų reikia čia. Jeigu dabar nebus pasirūpinta Amerikos lietuvių sielovada, po kelerių metų tas rūpestis savaime išnyks: nebus lietuviškų parapijų, nebereikės lietuviškai kalbančių kunigų, o lietuviui, kuriems dar bus svarbu melstis gimtąja kalba, turės pasitenkinti angliškais pamaldomis. Skaudu, ar ne?

JAMŽINTAS ŽUVUSIŲ POLICININKŲ ATMINIMAS

VYTAUTAS INDRĄŠIUS IR ILDEFONSAS MALDAUSKAS

Nr. 1

Prieš daugiau kaip 60 metų, 1943 m. liepos 6 d., Zarasų rajone, Antalieptės valsčiuje, Jonavos vienišenyje, susikovė su sovietiniais diversantais, žuvo keturi policininkai. 1941 m. birželio sukilėliai: Pranas Baltakys, Edmundas Maldauskas, Alfonsas Vapsva ir Jonas Varnas. Jų atminimas didingų granitinių koplytstulpių jamžintas 2003 m. rugsėjo 6 d.

Tragiškoji 1943 m. liepos 6-oji

Vokiečių okupacijos metais iš SSRS į Lietuvą įvairiais keliais brovėsi gerai apmokytos ir ginkluotos sovietinių diversantų grupės. Ejo jos ne klovoti su vokiečiais, o terorizuoti, plėšti ir žudyti taikių gyventojų. Viena jų, 13 žmonių grupė, 1943 m. liepos 6 d. atėjusi iš Baltarusijos Kazėnų miškų, niekieno nepastebėta ruošėsi dieną praturinti Jonavos viensėdžio krūmuose, ties ūkininko Petro Miškinio sodyba. Nepasirūšius atėjusius pastebėjo vienas gyventojas ir per Baltriškių aktyvistus pranešė Zarasų policijai.

Po valandos iš Zarasų atvažiavo, vachmistro Alfonso Biveinio vadovaujamas, pagalbinės policijos būrys. Prie jų vėliau prisijungė Antalieptės, Daugailių, Dusetų ir Užpalių policininkai, motociklu atvažiavo trys ginkluoti vokiečių pareigūnai ir pradėjo vietovės žvalgymą. Vokiečiai, palikę motociklą Gaspariškių kaime ties Jasiūno sodyba, su policininkų būreliu atsargiai patraukė link dienojančių diversantų. Nepriejus 200 metrų, jų pusėn paleido seriją iš automato. Iš miškelio diversantai atsakė uraganiška šautuvų ir kulkosvaizdžio ugnimi. Įvertinę situaciją, vokiečiai patarė policininkams nesivelti į kautynes, kol atvyks pastiprinimas ir neleisti diversantams pasprukti iš miškelio. Apie 15 val. sunkvežimiu atvažiavo daugiau policininkų su burio vadu Pranu Žibučiu. Jie išsilaipino vieškelyje ties A. Dapkaus sodyba. Pasitaręs su atvykusiais, vachmistras Alfonsas Biveinis nutarė pradėti puolimą.

Prieš puolimą miškelyje tunojo diversantai, apie vidurdienį rugių laukų nušliaužė arčiau Petro Miškinio sodybos ir įsitvirtino apleistoje kalkių degimo duobėje. Mūsų policininkai, nežinodami pasikeitusios situacijos, pradėjo artėti

prie ankstesnės diversantų slėptuvės. Tuo metu sukaleno kalkių duobėje užmaskuotas diversantų kulkosvaizdis. Užvirė kautynės, kurios dėl silpnos Zarasų policijos ginkluotės (turėjo tik vieną seną kulkosvaizdį, kuris greit užsikirtė) ir menkos policininkų patirties, buvo skaudžios. Atėjusių kulkų pakirsti žuvo keturi policininkai: Pranas Baltakys, Edmundas Maldauskas, Alfonsas Vapsva ir Jonas Varnas. Kautynių metu į kojas buvo sunkiai sužeistas operacijai vadovavęs vachmistras Alfonsas Biveinis (1944 m. pasitraukė į Kanadą, mirė 1991 m. sausio 26 d. Toronto), o taip pat burio vadas P. Žibutis ir dar keletas policininkų. Diversantai nakties tamsoje paspruko į Sartų ežero apjuostą Dusetų giria.

Vėliau diversantų grupės vadas Antanas Ragutis „Dalgis“ Maskvai gyrėsi: „Prie Antalieptės mus apsupo 300 vokiečių ir policininkų būrys. Nors prieš persvara buvo labai didelė, partizanai nukovė 20 baudėjų ir nemažai jų sužeidė. Buvo sužeisti tik du mūsų burio partizanai“.

Sovietinis melas buvo akivaizdus, tačiau jį paneigti, apie tai kalbėti ir pagerbti žuvusius mūsų policininkus ilgas dešimtmečius nebuvo įmanoma. Nors žuvusio policininko sunus inž. Ildefonsas Maldauskas, nuo 1963 m. kas vasarą aplankydavo šią vietą ir žuvimo vietoje padėdavo gėlių.

Kas gi tie žuvusieji?

Visi keturi buvo jauni vyrai, pačiame jėgų žydėjime.

Pranas Baltakys gimė 1921 m. Južintuose, Rokiškio rajone. Prieš karą tapęs šauliu, aktyviai dalyvavo 1941 m. birželio sukilime prieš sovietinius okupantus Južintuose, vėliau perėjo tarnauti į pagalbinę policiją. Su dusetiškių būriu išvykęs į uždutį — sulaukyti diversantų, buvo sunkiai sužeistas ir 1943 m. liepos 7 d. 20 val. mirė Zarasų ligoninėje. Atlydėtas ir iškilmingai palaidotas Južintų kapinėse. Buvo nevedęs, turėjo tris seseris: Julę, Teofilę ir Zosę, kurios gyveno ir mirė Kaune. Kadangi jos turėjo nedaug palikuonių, nepavyko atrasti net Prano nuotraukos, kol kas nenustatyta tiksliai palaidojimo vieta.

Bus daugiau

KARIŠKA DAINA EUROPOS CENTRE

EDMUNDAS SIMANAITIS

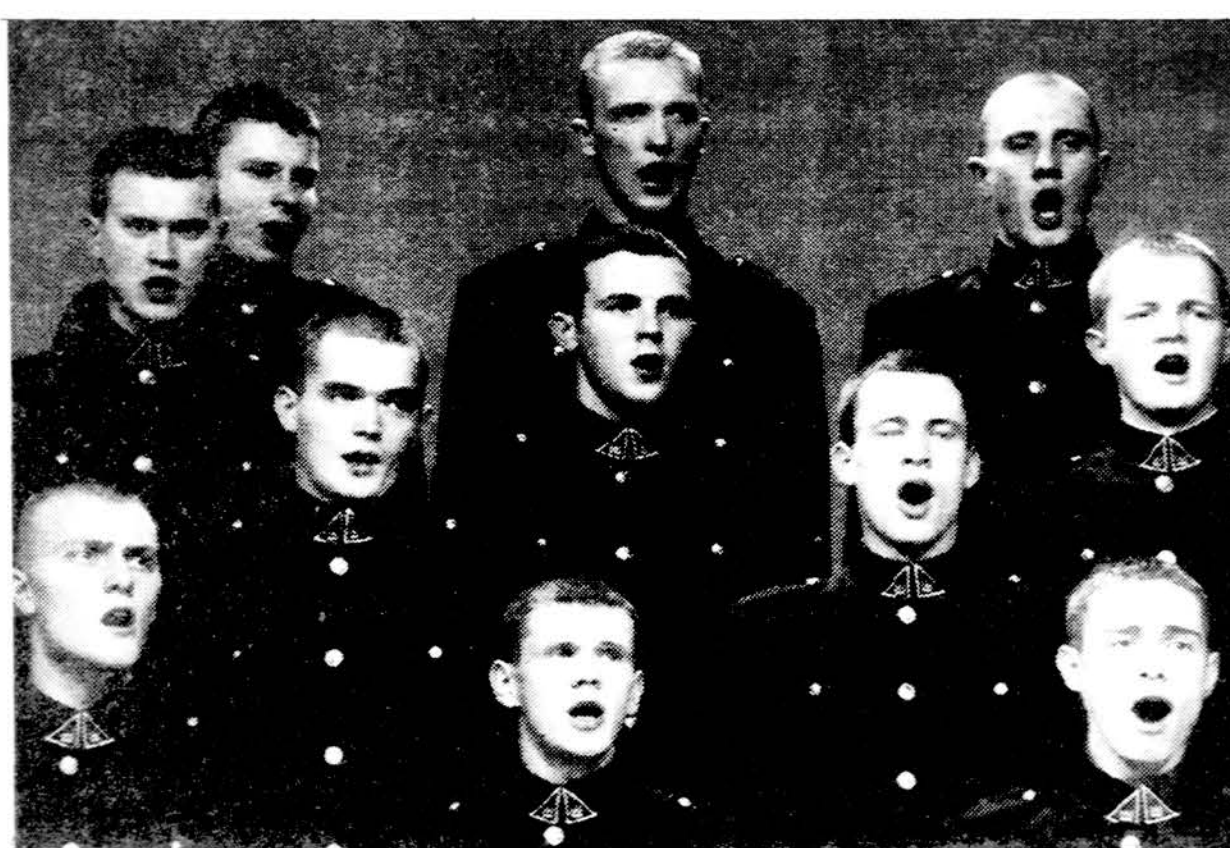
Krašto apsaugos ministerija ir Vilniaus apskrities viršininko administracija rugsėjo 18 d. surengė karinės muzikos šventę Europos geografiniame centre, Nemencinės seniūnijos Girijos kaime. Centra galima pasiekti Vilniaus-Utenos plentu, pavaižiavus 26 km. Jis visai šalia Bernotų piliakalnio, kuris datuojamas I-XII amžiumi. Renginyje dalyvavo trys krašto apsaugos sistemos meno kolektyvai: Garbės sargybos orkestras su vyriausiuoju dirigentu dim. mjr. Justinu Jonušu, Vilniaus igulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“, vadovaujamas dirigento Tado Šumsko ir tos pačios ramovės folkloro ansamblis „Vilnelė“, kurio meno vadovė Laima Purlienė.

Diena pasitaikė saulėta, rudeniškai šilta. Džiugino akį stebėtinai skoningai sutvarkyta teritorija. Tašytas akmenimis grįsta apskrita aikštė, devykių tonų akmuo, žymintis Europos geografinį centrą, skulptoriaus Gedimino Jakubonio balto granito kolona, karūnuota auksu spalva spindinčių žvaigždžių vainiku, puikiai derinosi su Europos sąjungos šalių vėliavų rikiute.

Choristai, pritariant orkestrui, sugiedojo Lietuvos ir Europos sąjungos himnus. Pastarasis buvo giedamas taip pat lietuvių kalba. Šis akcentas

svarbus keleriopai. Kariuomenė parodė sveikintą ir labai laukiamą iniciatyvą. Abu himnai turėtų būti giedami visuose reikšminguose visuomeniniuose renginiuose. Juk nuo šių metų gegužės 1-osios, kai Lietuva tapo ES nare, atsirado dar vienas pilietiško demuo, rodantis naują kokybę. Esame nariai bendrijos, jungiančios 25 šalis, kurios pripažįsta tas pačias vertybes. Europos himnu tapo vokiečių tautos kultūros korifejų: poeto Friedrich Shiller žodžiai iš odes „Džiaugsmui“ ir kompozitoriaus Liudvig van Beethoven IX simfonijos finalas. Maestro Tado Šumsko diriguojami, choristai ji atliko labai pakiliai. Dar ne visi chorai suvokė būtinybę mokytis giedoti ES himną, pavyzdžiui, praleistos dvi puikios progos: Marijampolės birželio 6 d. vyko dainų šventė „Leiskit į tėvynę“ ir Ariogaloje rugpjūčio 7 d. — „Laisvės ugnis ateities kartoms“. Į abu renginius susirenka žmonės iš visų šalies kampelių. Šių renginių organizatoriai praleido puikią progą meno kalba parodyti, kad skaudžių netekčių ir laisvės kovų periodas baigėsi, kad prasidėdavo nuoseklaus darbo metas, ikūniantis svarbiausius tautos lukesčius su Europos valstybių parama.

Solisto Deivido Staponkaus sudainuota „Isimylėjusį kareivį“ publika sutiko labai šilta. Ypač maloni staigmena buvo

Dainuoja Lietuvos kariai — Gen. J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos vokalinė vyrų grupė koncerto metu Čikagoje.

dvių Algimantų — Baltakio žodžiais ir Raudonikio muzika — sukurta Europos centro himnas. Jį pirmą kartą atliko „Aido“ choristai ir orkestras. Renginio organizatoriai labai sumaniai ir įtaigiai parodė, kad kariuomenės meninis gyvenimas — tai ne tik maršai ir kariškos dainos. „Vilnelės“ šokėjai ir dainininkai, kaip visada, stebino sodriomis dainomis ir liaudies šokiais. Kultūros peri-

mamumo tradicija kariuomenėje gyva. Nuo vario dūdų iki folkloro.

Šia proga dera geru žodžiu paminėti ir garso technikus. Aparatūra veikė be priekaištų, kas toli gražu, koncertuojant atvirame ore, ne visiems technikos specialistams ir ne visada pavyksta.

Renginyje dalyvavo Seimo pirmininkas A. Paulauskas, jo pavaduotojas Č. Juršėnas ir

Vilniaus apskrities viršininkas F. Kolosauskas. Seimo pirmininkas pasveikino dainininkus, orkestrantus, šokėjus ir renginio dalyvius, pabrėždamas, kad toks koncertas „parodo ne tik humanišką karių gyvenimo pusę, o drauge ir tai, ką mes galime parodyti ir duoti Europai“. Centro administracijos direktorius St. Giedraitis „leikė meno kolektyvų vadovams padėkos raštus.

elgesio taisyklių. Tad ir anykštėnai, manau, pajustų, kad yra galimybė tikėtis kažko naujo ir gaivaus.

anykštėnų. Tik... Yra dar toks vienas nemalonus aspektas — tai nešvari virvė, kuri velkasi Vytautui iš paskos. Tai nušalinio prezidento šešėlis, nes, budamas su juo vienoje politinėje platformoje, Vytautas Galvonas tarsi pasisako, kad tai, ką darė ir kalbėjo Rolandas, yra gerai. Tai, kad melavo, išsisukinėjo, niekino ir kaltino kitus, visą bėdą versdamas drisiams jį pakritikuoti ir visiškai nepažvelgdamas bent kiek kritiškiau į save. Arba isteriškai už rinkėjų pinigų remontuodamas Prezidentūrą, kai ir vaikai buvo aišku, jog, vykstant nušalinimo procedūrai, garbingiau būtų palaukti... Tokį prezidento šešėlį besišiojantis, Vytautas Galvonas kelia įtarimą — ar nepasikartos tapšnojimas į kairę ir į dešinę, susiklosčius nepalankioms politinėms aplinkybėms? Atsiribojimas nuo R. Pakso padėtų ne tik pačiam Vytautui, bet net ir buvusiam prezidentui — juk tai geriausia, ką geras draugas gali padaryti — nepataikauti bičiulio ydoms, liguotoms tos bambos prezidentu... Tokį įvaizdį, tokius planus, manau, sveikintų daugybė

Ką ir kalbėti, žmogus nudziugo. Vis tik išliko abejonių, nes negalėjo prisiminti, jog kažkada, kažkur buvo pirkęs kažkokį loterijos bilietą. Pernelyg nesigilindamas, ėmėsi vykdyti pranešime nurodytus reikalavimus. Pradėjęs „išibėgėti“, gavo dar vieną laišką ir drauge pridėtą anketą. Siuntėjai prašė anketoje įrašyti savo turimos banko sąskaitos numerį, taip pat tikslų banko pavadinimą, banko adresą, telefoną, fakso numerius ir t.t. Jie norėjo sužinoti, kokių būdu žmogus pageidautų gauti laimėtą pinigų sumą. Dar buvo paragintas telegrama pasiųsti 730.16 eurų sumą nurodytu adresu. Girdi, šie pinigai reikalingi registracijos ir draudimo išlaidų padengimui. Be to, gautame laiške buvo pažymėta, jog jie neturi teisės (nėra autorizuoti) minėtų išlaidų padengimui atskaityti iš laimėtos pinigų sumos.

Sakoma, juo toliau į mišką, tuo daugiau medžių. Juo toliau, tuo daugiau kilo abejonės. Pagaliau žmogus nutarė kreiptis į

pažįstamą advokatą. Ilgai netrukus buvo išaiškinta, kad profesionaliai operuojantys asmenys yra tarptautinio masto aferistai. Jų pagrindinis tikslas yra pasipelninti iš naivokai nusiteikusių žmonių. Tokių, deja, netrūksta. Turimomis žiniomis, ant apgavikų mėtomų „kabliukų“ buvo užkibęs ne vienas lietuvis.

Aiškėja, jog visa eilė kriminalistinio polinkio grupių uždarbiaujama tariamais loterijų laimėjimais. Tikrai, buikame atsargūs. Juk, anot patarles, atsarga gedos nedarą.

Ak, derėtų dar kartą prisiminti anksčiau minėtą telefoninių pasikalbėjimų mėgėją. Ji dabar vengia kaimynus apkalbėti. Visgi anądien, pasidabinusi pasidžiaugė savo laime neužkibti už netikro masalo. Ji džiaugėsi, nepatekusi į tarptautinių aferistų nagus, ir nuogastaudama pridūrė: „Tik pamanykit, galėjau užsikabinti, galėjo kilti pavojus mano santaupėms“.

Petras Petrutis

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

ATVIRAS LAIŠKAS ANYKŠČIŲ KANDIDATUI Į SEIMO NARIUS LIBERALDEMOKRATUI VYTAUTUI GALVONUI

Negalim nesidžiaugti matydami, kaip prieš rinkimus keičiami Andriusko bažnyčios langai, kaip remiami kultūros renginiai Anykščių koplyčioje ir vyksta daugybė gražių renginių, kuriuos Pats kilniai paremi. Taip ir norėčiau, kad rinkimai vyktų nesustodami, kas pusmetį, be atsikvėpimo — tada Lietuva tikrai netrukus taptų nuostabi, klestinčiu kraštu... Tačiau daugelis senųjų anykštėnų nuogastauja — ar tik nesibaigs šie geri darbai sulig rinkimų diena? O ypač pralaimėjimo atveju? Nes filantropiją, savo krašto gerovės kėlimas tai nėra verslas — „jūs man, aš jums“. Jei gu motina Teresė būtų ko nors reikalavusi sau asmeniškai už savo misijinę veiklą, vargu ar būtų pripažinta šventąja. O juk taip norėčiau Vytautą Galvoną kada nors paskelbti šventuoju arba bent palaimintuoju.

Tačiau, jeigu kalbėtume

rimtai, tai Vytauto Galvono asmenyje galima įžvelgti sąmoningą kapitalisto užuomazgą, t.y. kai žmogus nustoja būti Egoistu ir kaupti tik sau, o supranta, kad didžiausia laimė yra bendros piliečių gerovės ir sąmonės kėlimas. Tad norėčiau šiuo atviru laišku tik pasveikinti ir paskatinti Vytautą tai daryti ir toliau — tada ir Dievas darbus laimins, ir žmonės juo didžiulis. Juk kiek daug darbų Anykščiuose galima nuveikti — kultūrinis gyvenimas merdintis, pedagoginė reforma stringanti, trūksta naujų žmonių, idėjų. Visa tai galima padaryti tik turint sąmoningą kapitalą, steigiant privačias modernias humanistines pakraipos mokyklas, švietimą bendruomenė, netgi sudarant darbo sąlygas vietiniams žmonėms. Pvz., kiekvieną vasarą Anykščiuose milžiniškas turistų antplūdis, kuris sulig rudeniui pasibaigia.

Tokį įvaizdį, tokius planus,

TARP MŪSŲ KALBANT

APIE LAIMES IR NELAIMES

Vieną kartą, pakeis skambtelėjusio telefono ragelį, išgirdau pažįstamos moteriškos balsą: — Žinai, jau kam sekasi, tai sekasi... Tik pamanyk, mano kaimynas laimėjo milijoną dolerių. — Ar tik nepavydė? — klausė telefonu paskambinusios moters.

— Ne, nepavydė... Tik norėjau pasakyti, kad jau kam sekasi. Jis gi neseniai nupirko ir įrengė didžiulius dviejų aukštų namus. Jis... Toliau kalbėdamas, išvardino ir kitus kaimynų pasisekimus.

Ar tikrai tas žmogus praturtėjo milijonu dolerių? Ar tikrai jį lydi nesibaigianti sėkmė?

Praslinkus anksčiau, netikėtai sutikau anksčiau telefonu kalbėjusios moteriškos milijonieriumi apšauktą žmogų.

Aš pasveikinau ir pasidžiaugiau jo pelnytu laimikiu. Tačiau jis, nerodindamas džiaugsmo, neigiamai mojavė savo rankomis. Mudu ilgokai kalbėjome. Deja, mudu vienas nepavyko kaip reikiant išsikalbėti. Pokalbį tęsėme po poros dienų, susitikę jo gyvenamose namuose.

Antrą kartą susitikus, paaiškėjo, kad jis vieną dieną gavo profesionaliai paruoštą ir iš Ispanijos išsiųstą pranešimą. Jame buvo parašyta, jog jis loterijoje laimėjo stambią pinigų sumą. Žinote kiek? Nagi 636,250.63 JAV dolerių. Laimėtų pinigų suma buvo parašyta skaitmenimis ir žodžiais. Kad tai teisybė, o ne melas, pranešime figūravo dviejų vadybininkų vardai, pavardės ir jų suraityti parašai.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Forty fifth lesson. (Fory fifth lesson) — Keturiasdešimt penkta pamoka.

Seasons of the year. (Syzyons af tha jyr) — Metų laikai.

Our beautiful summer is over, it already feels like fall. (Aur bjtutiful samer iz over, it olredy fyls laik fol) — Musų gražioji vasara pasibaigė, jau oras rudeniškas (jauciassi kaip rudeni).

This summer was especially beautiful, it didn't get as hot as it usually does. (This samer uoz espešely bjtutiful, it didn get ez hat ez it jūzualy daz) — Ši vasara buvo ypąč graži, nebuvo taip karšta, kaip paprastai.

I like summer, but my favorite time of the year is spring. (Ai laik samer, bat mai feivoret taim af tha jyr iz spring) — Man patinka vasara, bet mano mėgstamiausias metų laikas yra pavasaris.

There's a lot of work in the spring, raking the yard, planting the garden. (Thers e lat af uork in tha spring, reiking tha jard, plenting tha garden) — Pavasarį yra daug darbų — nugrębstyti kiemą, pasodinti daržą.

I live in an apartment, my landlords take care of the yard, it's part of my rent. (Ai liv in en apartment, mai landlords teik kër af tha jard) — Aš gyvenu bute, mano šeimininkai tvarko kiemą.

I am waiting for winter, my family enjoys going skiing

and ice skating. (Ai em ueiting for uinter, mai fėmily endžoyz going skyking end ais skeiting) — Aš laikiu žiemos, mano šeimai patinka slidinėti ir čiuožti.

You can go skiing in the fall, it snows earlier in the mountains than below. (Ju ken go skyking in tha fol, it snous erlier in tha maunteins then bylou) — Galima slidinėti ir rudenį, kalnuose pasninga anksčiau negu žemumose.

Many retired people go to Florida for the winter, they don't like the cold and the snow. (Many rytaird pypl gou tu Florida for tha uinter, they dont laik tha kold end tha snou) — Daug pensininkų žiemą išvyksta į Floridą, jiems nepatinka šaltis ir sniegas.

I enjoy snow at Christmas time, somehow it wouldn't feel like Christmas if the weather is warm. (Ai endžoy spring, samer, fol end uinter, yč syzon hez spēel myning tu my) — Man patinka pavasaris, vasara, ruduo ir žiema, kiekvienas metų laikas man turi ypatingą reikšmę (man ypąč reikšmingās).

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas (67 & Whipple apyl.) \$415 į mėn. (ir daugiau) + „security“ Tel. 773-434-4543.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620 — \$650; 2 mieg. — \$710 — \$750. Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBA

Caregivers needed for live-in positions in Wisconsin. SS and DL helpful. Call Greg 262-657-8044.

Darbai reikalingi dažytojai, statiai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

WINDOW WASHERS/GUTTER CLEANERS Must have own car Men/Women 1-3 person teams Mon-Sat 7am-5pm, full time or part time Make \$100+per person, PAID DAILY No experience needed, will train Residential only/suburbs & city Come today & start tomorrow 515 E. Golf Rd.#208, Arlington Hts. (Arlington Office Square) 190 to Arl. Hts Rd., North to Golf, SE corner, Across from Valli Produce; Ask for Will

SPA CONSTANTINE NOW HIRING Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license. Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

NEKILIJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties Bus. 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose • Greitas ir sąžiningas pataravimas • Nuosavybų įkainavimas veltui • Tarpininkaujame gaunant paskolą • Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team

Bus.: 708-361-0800 Voice: 708-361-7820 Fax: 708-361-9618 E-mail: d.j.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybų įkainavimas veltui.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608 (773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STOKHOLMAS

Trečiadienį mirė vienintelis teistas įtariamasis Švedijos ministro pirmininko Olof Palme nužudymo, taip ir palikęs neišnariotą iki galo beveik 20 metų senumo bylą. Christer Pettersson buvo nuteistas kalėti 1989 m., bet netrukus apeliacinis teismas jį išteisino. Vėliau jis prisipažino žiniasklaidai padaręs šį nusikaltimą, bet po kiek laiko atsisakė savo pareiškimo. Ch. Pettersson mirė ligoninėje nuo neseniai patirtų galvos sužiedimų. Kokiomis aplinkybėmis jis buvo sužeistas, nežinoma. Apie O. Palme nužudymą vėl buvo prisiminta, kai prieš maždaug metus buvo nužudyta Švedijos užsienio reikalų ministrė Anna Lindh. Jos žudikas buvo sulaukytas ir jo kaltė įrodyta.

KIJEVAS

Kandidatas į Ukrainos prezidentus, susivienijimo „Mūsų Ukraina“ Juščenko išvyko į Vienos kliniką „Rudolfnerhaus“, kad medikai jį pakartotinai patikrintų. Medikai mano, jog V. Juščenko greičiau pasveiks, jeigu dar kelias dienas pabūs ligoninėje. Planuojama, kad praleidęs kelias dienas klinikoje V. Juščenko grįš į Kijevą kitą savaitę. Rugsėjo pradžioje V. Juščenko sunegalavus, jo spaudos tarnyba išplatino pareiškimą, kuriame teigiama, kad kandidatas į deputatus mėginta nužudyti. Tuo tarpu klinikos „Rudolfnerhaus“ prezidentas Michael Zimpfer pareiškė, kad pranešimai apie mėginimą nužudyti V. Juščenko neatitinka tikrovės.

MASKVA

Rusijos ministrų kabinetas iš esmės pritarė federalinio įstatymo projektui dėl Kyoto protokolo, kuris turi sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir atmosferą ir išspręsti pasaulinio klimato atšilimo problemą, patvirtinimo. Vyriausybė

sybės sprendimu, per tris mėnesius ministerijos parengs siūlymus dėl veiksmų plano, kaip įgyvendinti įsipareigojimus ir teises, numatomas Kyoto protokole. Kai JAV — daugiausiai teršiančios atmosferą šiltnamio efekto dujomis — 2001 m. pasitraukė iš sutarties, Kyoto protokolo likimas dabar priklauso nuo Maskvos. Rusijai tenka 17 proc. kenksmingų išrūkų.

JAV

NEW YORK

Amerikos teisėjas Victor Marrero trečiadienį pripažino nekonstitucine dalį Patriotinio akto įstatyminio dokumento, kuriuo JAV prezidentas George W. Bush grindžia savo kovą su terorizmu. Nuosprendis buvo priimtas išnagrinėjus Amerikos pilietinių laisvių sąjungos ieškinį, kuriame reikalaujama pripažinti neteisėtą sprendimą suteikti Federaliniam tyrimų biui (FTB) teises pareikalauti iš bendrovių slapto finansinės informacijos tiriant terorizmą bylas, nepaaiškinus teisėjų tokių veiksmų būtinumą.

MOJAVE

Pirmasis privatus erdvėlaivis „SpaceShipOne“ (SS1), trečiadienį pakilęs antram skrydžiui iš Mojave dykumos (Kalifornija), sekmingai grįžo į Žemę. Tris tonas sveriantį aparatą pilotavo prityręs lakūnas bandytojas Michael Melvill. Nuo Žemės laivas pakilo padedamas lektuvo nešėjo, nuo kurio pasakui atsiskyrė maždaug 14 km aukštyje ir pakilo į numatytą tašką ties Žemės atmosferos riba. Šis aukštis yra suborbitinis, ten jau jaučiama nesvarumo būsena. Skrydžio tikslas — gauti JAV įsikūrusios grupės „X Prize Foundation“ 10 mln. dolerių apdovanojimą, kurį ši grupė nusprendė skirti už privačių asmenų sukonstruotą aparatą, sugebantį du kartus per dvi savaites nuskraidinti ir kosmosą tris žmones. Del šio prizo varžosi 24 pretendentai.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Sukilėliams ketvirtadienį Bagdadą prie JAV karinių šarvuotųjų kolonų detonavus tris sprogmenų prikrautus automobilius, žuvo mažiausiai 42 žmonės ir dar 140 buvo sužeista, tarp jų — daug vaikų. JAV armijos atstovas sakė, kad sukilėliai, kurių taikinyje buvo JAV šarvuotųjų vilkstinė, pietinėje Bagdad dalyje beveik vienu metu susprogdino tris mašinas. Antrasis ir trečiasis sprogimai nugriaužė netrukus po to, kai padėti nukentėjusiems žmonėms į įvykio vietą atskubėjo JAV kariai. Kol kas neaišku, kiek tarp aukų yra nukentėjusių irakiečių ir amerikiečių. JAV pajėgų atstovas sakė laukias daugiau informacijos, tačiau patvirtino, kad per šiuos tris sprogimus nukentėjo ir amerikiečių karių.

DOHA

Irake veikianti islamistų grupuotė paskelbė laikanti 10 įkaitų, turį kurių yra dvi moterys iš Indonezijos ir du Libano piliečiai, ketvirtadienį pranešė televizija „al Jazeera“, kuri parodė pagrobėjų vaizdajuoste. Vaizdajuoste buvo matyti keturi vyrai, kaip manoma, įkaitai, kuriuos pagrobėjai laiko nukreipę automatus.

AZIJA

TOKYO

Silpstantis taifūnas „Meari“, per kurį Japonijoje dėl liūčių, potvynių ir žemės nuosliauž žuvo mažiausiai devyni ir dingo dar 15 žmonių, ketvirtadienį slenka virš šalies šiaurės. „Meari“, kuris yra jau aštuntasis Japoniją šį rekordiskai aktyvų sezoną užklupęs taifūnas, trečiadienį nuslinko į šiaurės rytus. Nuo jo nukentėjo ir sostinė Tokijo, kur vėjų greitis siekė 108 km/h. Per audras Japonijoje ir šiaurės Korėjoje jau žuvo beveik 50 žmonių.

Aukos Lietuvos Vaikų Vilties Los Angeles skyriui, 2004 m. balandžio mėn. — 2004 m. rugsėjo mėn.

Aukos be progos:

\$800: A. V. Mikuckiai
\$663: L. T. Udriai
\$400: A. I. Šekai
\$300: F. Kolze
\$120: R. Vizgirdaitė
\$100: J. Mikalonis
\$40: A. Daukantas

Aukos laidotuvių proga:

A.a. Antano Skiriaus prisiminimui (tėsinys):
\$25: Baltic Post 405 American Legion

A.a. dr. Valerijos B. Raulinaitenės prisiminimui (tėsinys):
\$100: V. O. Kebliai, V. Lapaitis
\$50: L. Jarašūnienė
\$25: L. S. Tomkai, A.A. Žemaitaitis

A.a. Mykolo Naujokaičio prisiminimui:

\$100: Gasparas Kazlauskas
\$50: A. B. Klorės

A.a. Monikos Lembertienės prisiminimui:

\$505: V. Lembertas
\$150: C. Hopkins
\$100: A. Daukantas, A. B. Griciai, S. A. Hotchkiss, G. Kazlauskas, A. V. Markevičiai, Z. B. Viskantai
\$75: V. E. Vidugiriai
\$50: L. ir P. Dovydaičiai, A. B. Klorės, S. Korienė, A. J. Mikalajūnai, D. Navickienė, A. D. Polikaiciai, V. R. Saliamonai, D. L. Tremblay, A. D. Vaidiūnai
\$40: N. Skopas, J. A. Venckūnai, P. R. Urbanai
\$30: E. E. Arbai, R. Bureikienė, L. Jarašūnienė, A. I. Kudirkos, M. Renkus
\$25: J. Banakienė, E. Dovydaitenė, G. J. Leškiai, V. Rees, R. L. Ringiai, G. Sirutienė, L. A. Venckai
\$20: O. Norkienė, R. Ošlapienė, D. N. Raila, J. Rukšėnienė, L. Stadalninkienė, B. Tumosenė, A. A. Vosyliai, N. Žitkevičienė
\$15: R. Grauzinis, V. Kazlauskienė
\$10: P. D. Jasiukoniai, B. Žemaitis
\$7: N. N.

A.a. Antano Sturono prisiminimui:

\$50: V. D. Anelauskai, A. Bulotienė
\$40: L. R. Polikaiciai
\$30: L. ir P. Dovydaičiai, A. Grigonis
\$25: D. Navickienė, M. D. Soeikos
\$20: B. Dzenkaitienė, L. Stadalninkienė, N. N.
\$15: N. Railaitė
\$10: R. Barauskaitė, V. Kazlauskienė, A. A. Vosyliai

A.a. Jono Navicko prisiminimui:

\$1,000: G. Liautaud
\$500: L. Leko, R. R. Mulokai, R. Navickaitė, D. Navickienė, R. Navickaitės draugų parengimo proga
\$400: A. D. Krupavičiai
\$275: G. ir V. Vaišniai
\$255: Jono Navicko laidotuvių dalyviai Lietuvoje
\$250: C. M. Finch, Ingrida Jodelienė
\$200: T. Birutis, W. P. Černiai, L. L. Chen, D. D. Kopper, E. R. Kulikauskai, V. Lembertas, M. K. Marshall, I. Raulinaitenė, R. L. Ringiai, T. R. Vizgirdai, R. Vizgirdaitė, S. Zalagėnaitė
\$150: R. I. Bužėnai, P. A. Sidriai
\$100: V. R. Baipšiai, O. Bugienė, A. Bulotienė, V. D. Černiai, R. Dičienė, A. T. Gečiai, G. Gečytė, D. L. Gedgaudai, R. D. Giedraičiai, A. B. Griciai, J. Izokaitytė, A. Jarašūnai, L. Jarašūnienė, G. Kazlauskas, A. V. Kiršoniai, P. Knight, R. R. Kontrimai, S. Korienė, P. Lusk, B. Marsella, A. V. Mikuckiai, S. G. Milai, V. A. Neverauskai, Elaine O'Connell, A. D. Polikaiciai, S. Ž. Puodžiūnai, D. Z. Rahbar, E. V. Radveniai, T. N. Remeikiai, N. Remeikytė, V. Remeikytė, San Diego LB apylinkė, W. A. Schukštai, J. Sken, Jr., A. Sutkuvienė, J. G. Talandžiai, A. Tjūnelis, V. A. Variakojai, A. D. Varnai, G. Venckienė, J. J. Venckai, L. A. Venckai, V. H. Vidugiriai, Z. B. Viskantai, G. R. Vitkai, J. S. Wayne, McGraw Wentworth, J. A. Zmuidzinai, J. Žymantas
\$75: T. Crinigan, S. Randall

DRAUGAS, 2004 m. spalio 1 d., penktadienis

5

\$50: V. D. Anelauskai, I. L. Avizoniai, A. D. Basiuliai, L. O. Brazaitis, D. A. Broyles, R. Bureikienė, V. D. Burakai, T. Cormack, R. L. Pfeiffer, T. D. Dabšiai, S. DePass, P. A. Gause, A. M. Gustaiciai, P. M. Grušai ir K. M. Čižiūnai, R. D. Jakai, K. Januta, G. V. Jatuliai, J. Kloecker, V. J. Kokliai, D. J. Krajnovich, S. R. Lišauskai, V. V. Matusaiciai, R. Ošlapienė, M. Pažemėnienė, M. I. Petokai, J. J. Petroniai, P. Prince, A. A. Raulinaičiai, K. A. Reivydai, R. C. Riedesel, T. Rudzevičiūtė, V. R. Saliamonai, N. Sayles, K. I. Schneider, S. S. Schneider, A. I. Sekai, A. I. Šekai, V. Simmons, R. Švainauskas, N. Thurber, L. S. Tomkai, P. R. Urbanai, A. D. Vaidiūnai, J. I. Vidžiūnai, E. I. Vilkai, D. Wiechers, A. A. Žemaitaitis, R. R. Žemaitaitis, S. K. Zettek, S. S. Hauser, A. Patka, Z. Žvirzdienė
C. Cupol, V. V. Ruzgiai, J. A. Venckūnai

\$40: S. Struckel
\$30: I. E. Bandžiuliai, J. Kontrimienė, L. R. Polikaiciai, J. G. Schultz

\$25: R. R. Anelauskai, M. Bobbitt, M. P. Diaz, P. Ducoffe, A. Eden-Fox, R. D. Griciai, C. Hastings, D. V. Jatuliai, K. Khan, T. Kulbis, G. J. Leškiai, G. Maciūnienė, R. J. Maciai, C. Matthews, V. V. Memėnai, R. A. Nelsai, R. M. Newsom, Č. A. Pakuckai, A. V. Ragauskai, R. Sakienė, B. Venckienė, H. Žmuidzinienė
\$20: B. Dzenkaitienė, B. Jakutienė, A. A. Leškiai, O. Norkienė, J. G. Raibiai, N. Railaitė, L. Stadalninkienė, P. Visvydas, A. A. Vosyliai, L. Wester, S. Wilson
\$10: R. Barauskaitė, V. Kazlauskienė, K. McCoy, B. M. Stancikai

A.a. Julijos Sinkienės prisiminimui:

\$1,000: A. B. Sinkiai, E. Sinkys
\$500: A. Sinkys
\$300: G. Kesslau
\$200: V. Lembertas
\$100: M. L. English, A. B. Griciai
\$75: V. H. Vidugiriai
\$50: L. I. Budginai, I. Jodelienė, K. Kimmins ir J. Nielsen, A. J. Mikalajūnai, D. Navickienė, W. L. Renn, A. D. Polikaiciai, K. A. Reivydai, G. Sirutienė, R. H. Siskin, D. L. Tremblay, R. R. Žemaitaitis
\$25: A. Daukantas
\$20: V. Rees, B. Tumosenė

A.a. Prelato Algirdo Olšausko prisiminimui:

\$100: B. Tumosenė

A. a. Vytauto Janulevičiaus prisiminimui:

\$50: A. Janulevičienė

A.a. Broniaus Zinkaus prisiminimui:

\$50: G. Zinkus

A.a. Valentino Varno prisiminimui:

\$50: E. Arbienė

A. a. Edmundo Arbo prisiminimui:

\$500: E. Arbienė
\$200: S. ir A. Nyerges
\$100: G. Kazlauskas
\$50: P. L. Avizoniai, A. A. Raulinaičiai, E. I. Vilkai, Z. B. Viskantai
\$40: D. Navickienė, A. A. Žemaitaitis
\$30: L. Jarašūnienė, M. D. Sodeikos, B. Stočkus
\$25: E. Dovydaitenė, R. Gricienė ir D. Alseikienė, R. L. Ringiai, R. Sakienė

A.a. Elenos Pažerienės prisiminimui:

\$100: V. Lembertas
\$75: R. A. Stočkus
\$50: D. Navickienė
\$40: J. A. Venckūnai, A. A. Žemaitaitis
\$35: L. D. Wallace
\$25: R. Dabšys, D. D. Griezė-Jurgelevičiai, R. Sakienė
\$20: O. Norkienė, L. R. Polikaiciai, N. Skopas
\$10: G. Balsytė, V. Kazlauskienė, N. Railaitė, J. Rukšėnienė, L. Stadalninkienė, B. M. Stancikai

A.a. Ingos Tumienės prisiminimui:

\$250: A. Tumas
\$100: P. B. Gyliai, Z. V. Petkai, G. V. Tumai
\$50: M. D. Banevičiai, R. R. Kontrimai, G. Mickienė, D. Navickienė, A. D. Polikaiciai, G. A. Schukštai
\$25: V. E. Rastoniai
\$20: A. Rastas

Apklausa: mažiausiai išsilavinę žmonės neturi nei laiko...

Atkelta iš 1 psl.

bet tam neturi galimybių ir laiko 30-39 metų bei 40-49 metų amžiaus grupių apklausos dalyviai. Geidžiantys, bet negalintys mokytis teigė 38.2 proc. ir 35.4 proc. šių amžiaus grupių atstovai. Tai daugiausia viduriniai ir specialųjį vidurinį išsilavinimą įgiję žmonės.

Daugiau kaip penktadalis trisdešimtmečių teigė įgiję puikų išsilavinimą, bet norėtų mokytis ir toliau. Daugiausia (6.6 proc.) žmonių, kuriems nepakanka išsilavinimo, bet kartu jie neturi ir motyvacijos toliau mokytis — tarp 40-49 metų amžiaus grupės apklaustųjų.

Labiausiai savo išsilavinimu nepatenkinti buvo ir reikėdama toliau mokytis patys vargingiausi (tokių net 36.3 proc.) ir patys turtingiausi (tokių 37.8 proc.) apklauso dalyviai.

Apklausti, gaunantys vidutines pajamas, labiausiai patenkinti savo išsilavinimu ir teigė daugiau nebesimokysiantys.

Daugiausiai žmonių mokosi toliau arba ketina tęsti studijas tarp sostinės gyventojų. Beveik penktadaliui Vilniaus gyventojų pakanka išsilavinimo, bet jie teigė, kad norėtų ir toliau mokytis, o 13.5 proc. sostinės gyventojų nepakanka išsilavinimo, jie mokosi toliau.

Mažiausiai besimokančiųjų yra tarp kaimo gyventojų. Tik 7.3 proc. kaimiečių sakė, kad jiems išsilavinimo pakanka, bet jie norėtų ir toliau mokytis, 4.8

proc. prisipažino, jog jiems išsilavinimo nepakanka, todėl jie mokosi toliau.

Remdamiesi šia apklausa, sociologai priėjo prie išvados, kad Lietuvoje itin mažai besimokančiųjų visą gyvenimą — maždaug dešimtdalis.

Iš mineto dešimtdalio besimokančiųjų dar reikėtų atimti moksleivius ir studentus, todėl nuolat siekiančių išsilavinimo gyventojų yra mažas procentas.

Kaip sakė Pilietinės visuomenės instituto direktorius Darius Kuolys, nors Lietuvoje besimokančiųjų suaugusių skaičius vienas iš mažiausių Europos Sąjungoje (ES), Lietuva žmogiškųjų išteklių plėtrai iš ES struktūrinių fondų nenumato skirti daug lėšų.

Psichiatrinė ligoninė taps humanišku psichiatrijos centru

Vilnius, rugsėjo 30 d. (BNS) — Rokiškio psichiatrinė ligoninė po kelerių metų bus reformuota į europietišką, saugią ir humanišką teisminės ekspertizės bei teisminės psichiatrijos centrą, kuriame gydysis bei grįžimui į visuomenę bus ruošiami įstatymus pažeidę ligoniniai.

Rokiškio psichiatrinė ligoninė pradės vykdyti tarptautinis projektas „Teismo psichiatrijos paslaugų reorganizavimas Lietuvoje“ truks trejus metus.

„Tai pirmasis mūsų vykdomas projektas teismo psichiatrijos paslaugų srityje visoje buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje. Vėliau Lietuvos specialistai bus vieni iš mokytojų dirbančių kitomis šalimis, nes planuojame panašius projektus vykdyti

Kaliningrado srityje, Gruzijoje“, teigė vienas iš projektų iniciatorių, tarptautinės nevyriausybinių organizacijų „Ženevos iniciatyva psichiatrijoje“ generalinis sekretorius Robert van Voren.

Per trejus metus numatoma rekonstruoti ir tvora aptverti du griežto ir sustiprinto režimo Rokiškio psichiatrinės ligoninės pastatus, pritaikant juos europietiškiems saugumo reikalavimams, prie tvoros įrengti vaizdo kameras.

Kadangi pacientai šiuose pastatuose bus gydomi griežto ir sustiprinto režimo sąlygomis, izoliatorių skaičius padvigubins.

Po rekonstrukcijos ligoninėje bus gydomi tik psichikos sutrikimų turintys įstatymo pažeidėjai. Dabar čia gydymą ir prasi-

kalte, ir nusikaltimų nepadarę psichikos ligoniniai.

Pasak A. Liausėdo, imtis daugiau saugumo priemonių ligoninėje būtina.

„Dabar ligoniniai visiškai nesaugomi. Šiemet vienas ligonis buvo pabėgęs, tačiau kitą dieną sugrįžo, nes buvo šalta. Tai rodo, kad pabėgti nesunku“, teigė jis.

Įrengus vaizdo kameras, i Rokiškio psichiatrinės ligoninės ketinama perkelti psichikos sutrikimų turinčių įstatymų pažeidėjus, kurie šiuo metu gydomi kitose psichiatrinėse Lietuvos ligoninėse kartu su paprastais pacientais.

Taip pat planuojama sukurti pacientų reabilitacijos centrą tinklų 5-iose miestuose.

GYVENTI PRIEMIESTIUOSE — NESVEIKA

Gyventi priemiestyje dar neseniai buvo daugelio amerikiečių svajonė, tačiau dabar toks gyvenimas dažnam virsta baisiu sapnu, didėja kraujospūdis, dažėja galvos skausmai, artritas, — skelbia mokslininkai, atlikę tyrimus.

Suaugęs žmogus, gyvenantis Atlantoje su toli išsišakojusiais priemiesčiais ir automobilių užkimstomis gatvėmis, turi sveikatos problemų — todėl palyginti su bendraamžiu Seattle gyventoju jis atrodys ketverių metų senesnis.

Tyrimas rodo, kad svarbiausia tokio reiškimo priežastis — judėjimo stoka. Pasak firmos „Rand Health“ ekonomisto Roland Sturm, toks tyrimas

atliktas pirmą kartą. Iš anksčiau žinoma, kad didmiesčio augimas trumpina pasivaikščiojimams skirtą laiką; daugiau laiko praleidžiama prie vairo, dėl to didėja viršsvorio tikimybė. Dabar paaiškėjo, kad blogėja ir sveikata.

Skirtumai tarp miesto centro ir priemiesčių gyventojų išlieka, net atsižvelgus į amžių, ekonominį statusą, rasę ir vietinę aplinką.

„Vadinasi, tyrimas rodo, kad sveikatai pagerinti turime statyti tokius miestus, kuriuose žmonėms būtų patogų pasivaikščioti ir nereikėtų taip priklauyti nuo automobilio“, — sako kita „Rand Health“ tyrinėtoja Deborah Cohen.

Beje, ryšio tarp priemiesčių plėtimosi ir psichinės sveikatos nenustatyta. Depresiją, nerimą ir psichologinį nepatogumą vienodai jautė ir priemiesčių, ir miesto gyventojai.

Iširta 38 metropolinėse srityse gyvenančių 8,600 žmonių grupė, mokslinį darbą finansavo Robert Wood Johnson fondas. Tiriama paprašyta atsakyti į įvairiausių klausimų — apie gyvenimo sąlygas, darbą, sveikatą, laisvalaikį.

Blogiausių rezultatų gauta Riverside San Bernardino regione California, Atlanta, GA, North Carolina Winston Salem dipolyje.

C/Sc

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiavusiems, norintiems susitikti draugų, siūsiame jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefono numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500.

Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė
adresas
miestas, valstija, zip
telefono numeris

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVOS AMBASADA maloniai praneša, kad nuo rugsėjo 28 d. prasidėjo balsavimas 2004 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose ambasadoje Vašingtone. Ambasados kolektyvas jau balsavo. Dar kartą raginame visus LR piliečius registruotis ir balsuoti atjeinančiuose rinkimuose. Primename, kad iki registracijos pabaigos teliko 4 dienos.

„DRAUGO“ JUBILIEJINIS PO-KYLIS įvyks spalio 10 d., 4 v.p.p. naujoje Martinique pokylių salėje, 8200 S. Cicero Ave., Burbanke. Į pokylį atvyksta svečiai iš Kolumbijos, buvus Bogotos miesto meras, profesorius Antanas Aurelijus Mockus. Šis garsus lietuvis, Kolumbijoje įgijęs aukštąjį išsilavinimą, ši rudenį dėstys Harvard universitete. Taip pat įsų laukia puikus maistas ir aptarnavimas. Nemokamas baras veiks 4 valandas. Status ir pavienius bilietus galima užsisakyti „Draugo“ administracijoje darbo valandomis. Nepamirškite atsiųsti „Draugo“ laimėjimų šakneles! Laimingieji bilietai bus traukiami pokylio metu.

ALGIMANTO KEZIO fotografijų parodos „Millennium Park/Chicago“ atidarymas vyks spalio 15 d., 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje. Kviečiame visus dalyvauti.

ŠV. KAZIMIERO kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti Šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kupaitytė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, spalio 2 d. 9:30 v.v. Šv. Kazimiero seselių motiniškuose namuose, 2601 W. Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kunigas Chris Steinle, O.S.A., Augustijonas. Prašome dalyvauti.

SPALIO MĖNESĮ KEIČIAMAS pirmadienio adoracijos laikas, pereinama prie žiemos sezono. Nuo spalio 4 d. Palaimintojo Jurgio Matulio lietuvių katalikų misijoje, esančioje PLC, 14911 - 127th St., Lemont, IL, adoracija vyks 5 v.v.

ČIKAGOS GEN. T. DAUKANTO jūrų šaulių tradicinė „Rudens puota“ įvyks lapkričio 20 d. Šaulių namuose.

SPALIO 16 D., ŠEŠTADIENIŲ 7-9 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į lietuvių dailininkės iš Argentinos Claudioja Alicija Rolando Katinas parodą „Lotynų Amerikos kultūra“.

LIETUVIŲ FONDO PELNO skirstymo komisija rinksis šeštadienį, spalio 9 d., Pasaulio lietuvių centre antram LF Pelno skirstymo posėdžiui. Skirstymo rezultatai bus pristatyti patvirtinimui LF tarybai spalio 19 d. posėdyje. Galutinai skirstymo rezultatai bus viešiami tik po spalio 20 d. LF informacija: 14911 - 127th St., Lemont, IL 60439; tel. 630-257-1616; fax. 630-257-1647; e-paštas: admin@lithfund.org

LIETUVOS DUKTERŲ ŠIEMET ruošiami pietus-vakarienė vyks, spalio 24 d. 3 v.p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus meninė programa, laimėjimai. Užsisakyti vietas galima adresu: 2735 W. 71 St., arba tel. 773-9251-3211 Name-liuose, kuriuose budina nuo

antradienio iki šeštadienio, 10 v.v. - 2 v.p.p. Visi maloniai kviečiami apsilankyti.

Spalis - BALF-o mėnuo. BALF-as organizuos metinę rinkliavą. Š.m. spalio 2-3 d. bus dalinami vokeliai įeinant ir išeinant iš Marquette Parko Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios. Vokeliai bus surenkami spalio 9-10 d.

PALAIMINTOJO JURGIO MATULIO lietuvių katalikų misijoje, įsikūrusioje PLC, Lemonte, 2005 metams bus galima užprašyti Mišias nuo spalio 10 dienos. Norintieji užprašyti daugiau Mišių, ateikite su sąrašu.

DR. JONO ŠALNOS naujausios - trečiosios - poezijos knygos „Gyvenimo veidrodys“ sutiktuves ruošiamos spalio 3 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p., Ateitininkų namuose, Lemonte. Knygą pristatys „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Visi maloniai kviečiami atvykti, susipažinti su poezijos knyga, pabendrauti ir pasigėrėti dr. Šalnos šaknų meno dirbiniais.

VIS DAŽNIAU LIETUVOS spaudoje pasirodo sensacingų ir neteisingų žinių, į kurias katalikams reikėtų reaguoti. Šiam tikslui Mažesniųjų brolių ordinas (pranciškonai) įsteigė internetinį laikraštį

www.bernardinai.lt

NETEIKTIS ATVEJU, kai reikalinga dvasinė parama, kreipkitės į Madge tel. 708-354-7211. Čikagos vyskupija periodiškai organizuoja susikaupimo dienas, padedantias įveikti skausmą ir atgauti ramybę. Kviečiame dalyvauti lapkričio 6 ir 7 dienomis Bishop Lane Retreat, Rockford, IL, ir lapkričio 13 bei 14 dienomis St. Chas Ctr., Romeville, IL.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus maloniai kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į atnaujinto Vaikų muziejaus atidarymą ir paskaitą-uzsiėmimą „Sukurkime savo šeimos herbatą“ Istorikė Violeta Rutkauskienė papasakos apie viduramžius, riterius ir herbis. Dailininkės Rasa Ibišienė ir Virginija Morrison padės visiems, ne tik kilmingiesiems, sukurti savo šeimos herbatą. Mes pasirūpinsime herbo skydu, o jus prašome atsinešti spalvinių reikmenų, spalvoto popieriaus, pieštukus ir žirkles. Paskaita-uzsiėmimas įvyks spalio 3d., sekmadienį, 1-3 v.p.p. Registruotis prašome telefonu 773-585-6500, kviešti Ritą.

ČIKAGOS POLICIJOS departamentas skelbia naujų policijos pareigūnų priėmimą. Registracija vyksta iki spalio 9 d. Daley College, 7500 S. Pulaski Road; Olive-Harvey College, 10001 S. Woodlawn Ave.; Harold Washington College, 30 E. Lake St.; Wright College, 4300 N. Narragansett ave. ir Malcolm X. College, 1900 W. Van Buren St. Policijos pareigūno egzaminas vyks lapkričio 20 d. Registruojami 21 - 40 metų asmenys, esantys Čikagos rezidentais. Amerikos pilietybė nebūtina. Čikagos policijos departamentas atviras visoms tautybėms bei rasėms. Platesnės informacijos teiraukitės telefonu 312-745-5960 arba apsilankykite internetiniame puslapyje www.cityofchicago.org

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas - kiekvieną sekmadienį 7 v.v. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

LIETUVIŲ FONDO TARYBOS RUDENS POSĖDIS

Pradėjęs Lietuvių fondo tarybos posėdį rugsėjo 14 d. Lemonte, pirmininkas dr. Antanas Razma pasveikino naują LF tarybos narį Saulių Anužį, atvykusį iš Lansing, Michigan. Jis dirbs LF finansų ir lėšų telkimo komisijose.

LF valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis pranešė apie geradarę Anne Križinauską iš Phoenix, Arizona, kuri įsteigė Križinauskas-Schucavage fondą su pradiniu 10,000 dol. įnašu, norėdama paremti seminarijos trečio kurso studentą Vilniuje. LF administratorė Laima Petrolūnienė kiekvieną dieną dirba fondo raštinėje Pasaulio lietuvių centre Lemonte (14911 127th St., Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616, faksas 630-257-1647) ir jai pusę laiko talkina Jūratė Mereckienė. Vasaros metu raštinėje stažavosi magistro laipsnio St. Louis universitete siekianti Vaida Maleckaitė. Rugsėjo mėnesį valdyba diskutavo ateities veiklos planus, ieško, kaip geriau, greičiau ir efektyviau pasiekti LF tikslą - sutelkti kuo didesnę pagrindinį neličiamą kapitalą, kad iš jo uždario būtų galima daugiau paremti lietuvių išlaikymą išsivijoje.

Pirmininkas A. Tamulis pateikė išsamiai LF finansinę pajamų ir išlaidų šių metų septynių mėnesių ataskaitą. Ji rodo, kad valdyba dirba taupiai, jos išlaidos neviršija tarybos patvirtinto biudžeto. Ruošiamos tradicinės LF golfo žaidynės, tvarkomas LF interneto puslapis, LF nariams bus išsiųsti pranešimai apie LF paskirstytą paramą, stiprinamas ir plečiamas LF igaliojinių tinklas, kviečiami nauji nariai, atliekama daug administracinių darbų. Lapkričio 6 d. Pasaulio lietuvių centre

Lemonte ruošiamą LF šventę, tradicinę vakarienę.

LF finansų komisijos pirmininkas Saulius Čyvas kalbėjo apie LF investicijas, kurias tvarko dvi profesionalų firmos. Tai R. W. Graybill, Ltd. Čikagoje ir Fleet Bank Bostone. Šiais metais iki rugpjūčio 31 d. LF investicijų vertė pakilo 775,914 dol. LF turtą sudaro apie 12 proc. gryni pinigai, apie 38 proc. korporacijų obligacijos ir apie 50 proc. korporacijų akcijos.

LF Pelno skirstymo komisijos pirmininkas Kęstutis Jėčius šaukia antrą šių metų pelno skirstymo posėdį spalio 9 d. Bus svarstomi atidėti prašymai iš pavasario posėdžio.

LF Ištatų komisijos pirmininkas advokatas Vytenis Kirvelaitis paaiškino, kad po metinio LF narių suvažiavimo komisija dar kartą peržiūrėjo, pakeitė bei papildė naują LF ištatų projektą. LF taryba birželio 24 d. jį peržiūrėjo, pataisė ir vienbalsiai patvirtino. Nauji LF ištatai su paaiškinimais, kas ir kodėl yra siūloma pakeisti kitame LF narių suvažiavime, bus išsiųsti LF nariams. LF ištatai turėjo būti suderinti su Illinois valstijos įstatymais ir dabartiniais LF registravimo dokumentais. LF pirmininkai dr. Antanas Razma ir Arvydas Tamulis naują LF ištatų tekstą davė JAV LB Krašto valdybos pirmininkei Vaivai Vėbraitei ir supažindino ją su pakeitimais. Tai buvo atlikta prieš XII Tautinių šokių šventę Čikagoje. Iki šio posėdžio nebuvo gauta JAV LB KV komentarų dėl LF ištatų. Valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis rugsėjo 25-26 dienomis dalyvaus JAV LB Tarybos sesijoje Phoenix, Arizona, ir ten susitiks su JAV LB

2004 m. LF tarybos posėdyje: (iš kairės) Lietuvių fondo ištatų komisijos pirmininkas, advokatas Vytenis Kirvelaitis, naujas LF tarybos narys Saulius Anužis, LF valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis ir LF administratorė Laima Petrolūnienė.

KV pirmininke.

Lėšų telkimo ir palikimų komisijos pirmininkas advokatas Algirdas Ostis pranešė apie kelis naujus palikimus fondui po praėjusio tarybos posėdžio. Albina Lingis iš Redford, Michigan, paliko 74,640 dol. ir Edvardas Vitkus iš Čikagos - 50,642 dol. E. Vitkaus palikimo uždavio skiriamas architektūros studento stipendijai Vilniuje. Naujas komisijos narys Saulius Anužis pranešė, kad jis su keliais bendradarbiais jau organizuoja LF lėšų telkimo renginius Bostone, Detroite ir Vašingtone.

LF Meno globos komisijos pirmininkas dr. Gediminas Balukas papasakojo apie suruoštą arba planuojamą dailininko Prano Domsačio darbų parodą Lietuvoje, JAV ir kitur.

Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo visuomeninės premijos 2004 m. komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas

supažindino su premijai pasiūlytais 28 kandidatais (16 asmenų ir 12 organizacijų). Jūs pasiūlė 53 asmenys ir 8 organizacijos iš Argentinos, Australijos, JAV, Kanados, Lietuvos ir Vokietijos. Premijos skyrimo komisijos nariai (Vilniaus universiteto rektorius prof. habil. dr. Benediktas Juodka, Amerikos lietuvių klubo St. Peterburge, Floridoje, pirmininkė Angelė Karnienė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė, prof. dr. Julius Šmulskys, prof. habil. dr. Antanas Tyla, ir LF tarybos narys bei komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas) visus gautus pasiūlymus peržiūrėjo, susipažino ir svarstė visą vasarą. Rugsėjo 10 d. komisija balsavo, nusprendė ir rekomendavo Lietuvių fondo tarybai, kad už didelius visuomeninius darbus bei laimėjimus atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, išvaduo-

jant Lietuvą iš sovietinės okupacijos ir ją stiprinant atkuriamuoju laikotarpiu, saugant bei ginant lietuvių ir einant valstybingumo stiprinimo keliu, prasmingiausia būtų skirti Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo visuomeninę premiją buvusiam Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkui, Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkui, ir dabartiniam Europos Sąjungos parlamento nariui prof. habil. dr. Vytautui Landsbergiui. Taryba po trumpų diskusijų pritarė ir patvirtino premijos komisijos rekomendaciją. LF Pelno skirstymo komisija buvo paskyrusi 25,000 dol. šiai premijai. Ji bus įteikta laureatui metinėje LF šventėje - vakarieneje lapkričio 6 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Lietuvių fondo informacija

Savaitgalio klasikinės muzikos renginiai

Chicago A Cappella atliks baroko muziką (Monteverdi, Purcell, Schutz, Gesualdo, Guedron ir kt.) ir Beatles dainas spalio 3 d., sekmadienį, 7:30 v.v., Unity Temple, 875 Lake, Oak Park. Informacija tel. 773-755-1628.

Chicago Symphony Orchestra diriguos Charles Dutoit, gros pianistas Jean-Yves Thibaudet kompozitorius Ravel, Liszt, Rachmaninoff kūrinius spalio 1 d., penktadienį, 1:30 p.p. ir spalio 2 d., šeštadienį, 8 v.v. Prieš koncertą 1 v. 15 min. skiriama paskaita apie klasikinę muziką. Informacija

telefonais 312-294-3000 ir 800-223-7114.

Elmhurst Symphony Orchestra diriguos Stephen Alltop, gros gitaristas Paul Henry kompozitorius Respighi, Rodrigo, Dvorak kūrinius spalio 2 d., šeštadienį, 7 v.v. Hammerschmidt Memorial Chapel, Elmhurst College, 190 Prospect, Elmhurst. Informacija telefonu: 630-941-0202.

New Black Music Repertory Ensemble kartu su smuikininkais Ashley Horne ir Sanford Allen, mecosopranu Hilda Harris, smuikininke

Maggie Brown ir Ars Musica atliks Chicago Afrikos-Amerikos kompozitorių Perkinson, Lusitano, Still ir kitų kūrinius spalio 2 d., šeštadienį, 7:20 v.v., Harris Theater for Music and Dance, 205 E. Randolph. Informacija telefonu 312-344-7559.

Rembrandt Chamber Players atliks Poulenc, Prokofiev, Tchaikovsky kūrinius spalio 3 d., sekmadienį, 5 v.v., Evanston campus, Music Institute of Chicago, 1490 Chicago, Evanston. Informacija telefonu 312-360-3145.

St. James Cathedral Choir giedos mišparus spalio 3 d., sekmadienį, 4 v.p.p., James Cathedral, 65 E. Huron. Informacija tel. 312-751-6724. Rengins nemokamas.

Savoyaires Daniel Robinson diriguos ankstiau iš dalies prarastoj ir dabar Kingsley Day atkurtoje Gilbert ir Sullivan operetėje Thespis spalio 3 d., sekmadienį, 3 v.p.p., Chute Middle School, 1400 Oakton, Evanston. Informacija telefonu 847-251-8767.

Northeastern Illinois University pastatė naują Ronald Combs operą „The Patriots“. Jos premjeros vyks spalio 1 ir 2 dienomis, penktadienį ir šeštadienį, 7:30 v.v., Northeastern Illinois University, 5500 N. Saint Louis. Informacijos teiraukitės telefonu 773-442-4636.

Draugo inf.

Prenumeruokite ir
platinkite „DRAUGĄ“
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE JOURNAL

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Archyvų žinios Nr. 22

JUOZO BERTULIO MUZIKINIS
PALIKIMAS LTSC

Ina Bertulytė-Bray jau tapo nuolatine Lituanistikos tyrimo ir studijų centro viešnia. Jau keletą kartų ji yra lankiusi čia ir rinkusi medžiagą apie savo tėvą kompozitorių Juozą Bertulį. Šį kartą I. Bertulytė-Bray Muzikologijos archyvu perdavė du leidinius: J. Bertulis „Bažnytinė muzika“ ir J. Bertulis „Kūriniai fortepijonui“. Kaip teigia pratarmėje I. Bertulytė-Bray, „Tėvo kūrybingumas, meilė Lietuvai ir Dievui, ir, aišku, prisirišimas

prie savo šeimos, buvo jo būties esmė“. Taigi Lietuvai išsikovojus nepriklausomybę, I. Bray nutarė Juozo Bertulio muziką perimti iš archyvo fondų ir „rasti jai tinkamiausią kelią į Lietuvą, pateikiant ją tiems, kam ji buvo sukurta“. Minėtieji du leidiniai - puikios poligrafinės kokybės, bus tikrai naudingi ir vertingi tiek išsivijoje, tiek Lietuvoje. Dekojame I. Bertulytei-Bray už dovaną Muzikologijos archyvui.

PAPILDYTAS ALFONSO NAKO ARCHYVAS

Sunny Hills gyvenantis Alfonsas Nakas atsiuntė Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui savo paties susirūšinęjimus su visuomenės bei kultūros veikėjais išsivijoje ir Lietuvoje. Alfonsas Nakas, gim. 1921 m. Lietuvoje Rudžių kaime, Rokiškio apskrityje, žurnalistas, visuomenininkas. Mokei Rokiškio J. Tumo Vaižganto gimnazijoje. 1941 m. Vilniaus konservų fabriko Baltica ūkio vedėjas. 1944 m. baigęs Vilniaus suaugusiųjų gimnaziją pasitraukė į Vokietiją. Muenchene studijavo teisę, nuo 1947 metų dalyvavo akademiniame jaunimo sambūryje „Šviesa“, redagavo stovyklos satyrinius laikraščius. 1949 m. persikėlė į JAV. Dar prieš išvykdamas iš Vokietijos jis aktyviai įtraukė į lietuvišką žurnalistinę veiklą. 1967-1971 m. buvo lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos sekretorius. Bendradarbiavo laikra-

čiuose „Mintis“, „Musų kelias“ (Vokietijoje), „Naujienose“, „Drauge“, „Keleivys“, „Darbininke“, „Nepriklausomoje Lietuvoje“, „Tėviškes žiburiuose“. A. Nakas taip pat yra parašęs straipsnių J. Prunskio redaguotoms knygoms „Žurnalistika“ ir „Bėgome nuo teroro“, taip pat Lietuvių enciklopedijai ir Encyclopedia Lituanica.

Alfonsas Nakas ne tik daug rašė, bet ir labai kruopščiai tvarkė savo medžiagą. Jau prieš daugiau kaip metus Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą pasiekusioje A. Nako siuntoje buvo surinkti ir į albumus tvarkingai suklajoti jo straipsniai. Šį kartą LTSC atsiųsta A. Nako korespondencija - pagal pavardes suskirstyti laiški - susirašinėjimas su įvairiais visuomenės veikėjais, kultūros ir mokslo bei meno žmonėmis. Tai dalelė visos išsivijos istorijos, kuri, tikimės, sulauks savo tyrinėtojų.